

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 sz. sz.

XXXIV. évfolyam 157. szám

SZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

Péntek, 1928 július hó 13.

Nobile munkatársai megőrültek és élet-halál harcot vivnak a jégta-blán

Borzalmas jelenetek játszódnak le a kikerülhetetlen pusztulás végóráiban

Oslo. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Északsarki tömegtragédia, melynek lavináját Nobile tábornok szerencsétlen és könnyelműen előkészített, illetve elő nem készített vállalkozása indította meg s mely többek között áldozatul követelte Európa legnagyobb kutatóját, Amundsen is, befejezéséhez közeledik. S ennél a befejezésnél drámaibb, szívszorítóbb katasztrófát még nem mutat fel a pólusok felderítésének történelme.

Lundborgh kapitány, akit tudvalevőleg néhány nappal ezelőtt mentettek meg arról a jégta-bláról, melyen most Nobile munkatársai végóráikat pergetik le, megrázó képeket fest a Viglieri hadnagy riadtsága alatt álló hajótörött csapat sanyalódásairól. Lundborgh többek között leírja, hogy a hajótöröttek tisztában vannak már azzal, hogy sorsuk a jégta-bla rohamos olvadása miatt megpecsételt, de eltekintve e lassu kivégzés pokoli izgalmaiktól, a hónapok óta tartó szenvedés a szó szoros értelmében örületbe kergette őket. A helyzetet súlyosbítja az, hogy élelmi-szerük alig van, s ez is undorító, ilyenképpen tehát csak éppen akkor esznek, mikor az éhség már pusztulással fenyegeti őket.

A jégta-bla lakói között egy-egy kétségbeesett percben halálos csaták folynak le.

Irtózatossá gyűlölködéssel felelősségre vonják egymást, vagy pedig minden ok nélkül, tisztán az elmezavarodottság szenvedelmétől hajtva rohannak egymásnak. Különösen akkor mutatkozik óriási izgalom, amikor derengéskor néhány mérföldnyi közelségben feltűnik

a szárazföld, amit azonban sohasem érhetnek el, mert a megolvadt jégen át lehetetlenség a megközelítés.

Egyébként a tengerár egyre messzebb sodorja Viglierék olvadó jégta-bláját s így a szerencsétlenek megmentésére már gondolni sem lehet, ámár a különböző expedíciók még most sem adták fel a küzdelmet. Kedvező eredményt csak akkor lehetne elérni, ha hirtelen fagy állana be, ezzel azonban már nem lehet számolni. A vékony jégta-blára már semmiféle repülőgéppel sem lehet leszállani; berlini jelentés szerint Lüsser német pilóta miniatűr gépén ennek ellenére megkísérli a mentést.

Nehezíti az expedíciók munkáját, hogy az utóbbi napokban a gőzösök és repülők rádió-érkezését a Spitzbergák partvidékén megmagyarázhatatlan légköri zavarok gátolják s az egyes expedíciók már harmadnapja nem tudnak egymásról. A Krassin fedélzetéről a Corriera dela Sera kiküldött munkatársa táviratot küldött lapjának, melyben közli, hogy Czuznovszki pilóta felderítő repülést végzett, melyben megállapította, hogy a jég-törő hajó nem haladhat tovább és Viglierék jégta-bláját csak óriási kerülővel közelíthetné meg.

Megemlékeztünk arról, hogy az északsarki mentőexpedíciók határozatot hoztak, hogy Amundsen nem kutatják tovább. Az osló-i tengerügyi hivatal e határozattal ellenében közli, hogy a norvég tengerészet nem adja fel a küzdelmet s a lehetetlent is

megkísérli a kiváló kutató megmentésére. Csaknem kizárt ugyan, hogy Amundsen életben legyen, de Norvégának erkölcsi kötelessége az utolsó pillanatig küzdeni és reménykedni.

„Könyörgünk, ne engedjétek elveszni!”

Kingsbay. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Viglieri csoportról a felderítők

Bergery radikális képviselő interpellációja nagy feltűnést keltett Bukarestben

A kormánypart a nemzeti-parasztpártot vádolja az interpellációért

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok egyik legutóbbi számában beszámoltunk arról hogy a francia parlamentben a radikális párt képviselőjében Bergery képviselő heves párt foglalkozott a román kölcsön kérdésével. Bergery aggodalmát fejezte ki abban az irányban, hogy a romániai nemzeti parasztpárt nem ismeri el a jelenlegi kormánnyal kötött kölcsönszerződést. Poincaré válaszában kijelentette, hogy ha Franciaország kölcsönt ad, gondoskodik garanciákról. Különben ezáltal stabilizációs kölcsönről van szó, amelyben a világ legtöbb jegybankja részt vesz. A kölcsön kezdeményezése Amerikából jött, nem Németországból.

Bergery Poincaré kérdésére kijelentette, beszélt több ízben a nemzeti parasztpárt tag-

jaival, de Poincaré is fogadta őket. Poincaré erre kijelentette, hogy tényleg fogadta a parasztpárt embereit, de nem azokat, akikkel Bergery beszélt. Akiket ő fogadott, azok nem ellenzéki, hanem a kormányt támogató párt-hoz tartoznak.

Bergery felszólalásáról szóló hír egyebekben Bukarestben óriási feltűnést keltett. Kormánykörökben azzal vádolták meg a nemzeti parasztpártot, hogy Párisba küldött képviselői vették rá Bergeryt interpellációjának elmondására. A nemzeti parasztpártban ezzel a váddal szemben kijelentik, hogy nincs szükség intervencióhoz ahhoz, hogy akadjon Franciaországban radikális képviselő, aki szóvá tegye a kölcsön kérdését, mert a radikálisok eléggé ismerik a romániai viszonyokat.

Ma délben kiadták a hivatalos jelentést az egész ország érettségi eredményéről

Országos eredmény: 56,11 százaléka a vizsgázóknak elbukott

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délben tizenkét órakor adta ki a közoktatásügyi miniszter az érettségi vizsgálatokról szóló hivatalos jelentést. A jelentés szerint az egész ország területén ötvenhárom érettségibizottság működött, a jelöltek száma 6538 volt, akik közül 2870 ment át, s így az eredmény pontosan 56,11 százalék bukás.

Az egyes városokban a következő az eredmény: Temesvárott 259 jelentkező közül átment 112, Turn-Severinben 102 közül 53. Nagyváradon 158 közül 65, Szatmáron 140 közül 55, Kolozváron 280 közül 113, Marosvásárhelyen 143 közül 58, Nagyszebenben 218 közül 103, Balázsfalván 113 közül 52, Déván 130 közül 60, Segesvárott 132 közül 67, Brassóban 236 közül 83, Krajovában 377 közül 175. Pitestiben 203 közül 97, Bukarestben 1043 közül 579, Plojestben 152 közül 40, Buzeuban 146 közül 80, Brai-lában 96 közül 76, Focsaniban 111 közül 42, Constancában 185 közül 79, Galacban 191 közül 30, Bărladban 124 közül 50, Izmailban 149 közül 54, Băcăuban 148 közül 51, Piatra Neamț-ban 106 közül 34, Falticeniben 129 közül 40, Jasiban 1290 közül 165, Csernovicban 466 kö-

zül 193, Suceavában 124 közül 72, Dorohoi-ban 115 közül 53, Chisinauban 464 közül 128.

Természetesen csak a kisebbségi diákok bukási arányszáma sokkal tragikusabban néz ki, pedig ez is elég szomorú.

Megjelent a vallásváltoztatásról szóló rendelet

A Monitorul Oficial mai 149. száma közli a kultuszminiszter és az igazságügyminiszter közös rendeletét az áttérések ügyében. A rendelet szerint minden tízezer évét betöltött egyén szabadon változtathatja vallását, ha azt két tanu jelenlétében az anyakönyvi hivatalnál kétszer írásban és szóval bejelenti. Az anyakönyvi hivatal értesíti úgy azt az egyházat, amelyből a fél kilépni szándékozik, mint azt, amelybe belépni akar. Ettől az értesítéstől számított harminc nap elteltével az áttérést megtörténtnek tekintik. Intézkedik a rendelet a törvénytelen, talált és adoptált gyermekek vallásáról is.

Elkallódott életek

★

Egy nagyon intelligens ember, aki ismeri Pest életét, magyarázta nekem személyes példákkal a multkor, hogy aki ma itt, 1928-ban, kicsöppen valamilyen ok miatt ugynevezett állapból, az tiz az egyhez, képtelen másféle elhelyezkedést, kenyérkeresetet találni, mint az ügynököt. Hivatásos, vagy nem hivatásos, hangoz, vagy szemérmes, ügyes vagy ügyetlen, tehetséges vagy ostoba, de mindenki ügynök, vagy volt, vagy lesz, vagy valamilyen vonatkozásban áll az ügynökösködéshöz. Az öreg ezredes, aki szemérmesen totyog civilruhában, Dumas összes műveivel a hóna alatt, az izgatott szemű exmérnök, aki lázasan beszél s látszik rajta, hogy szíve mélyén még ma sem tudja elhinni és megérteni minék tanult 4 esztendeig kémiát ahoz, hogy most poloskaszert kínáljon pesti előszobákban, az exirodaigazgató, a züllő és kallódó magyar életek hosszú galériája, mindenki, aki alatt ezekben az években egyszer elcsuszott a „biztos”, amiben hitt, amibe beleélte magát, amire készült, amihez értett, ez ma mind ügynök valamilyen formában. Soha ennyi ágense a magyar életnek, politikában, művészetben, világnézetben és porszivóban nem volt. Ez az egyetlen lehetőség, ami néha még leejt valamit, ami tartja és narkotizálja ezt a nyomort. Az ügyvéd, akinek nincsen pere, az orvos, akinek nem jut beteg, az író, aki nem tudja eladni könyvét, a festő, akit bizományba se vállal el a műkereskedő, mit tudhatom én, mit csinálnak ezek szegények titokban? Egy-szer csak becsönget valamelyik s ajánl valamit.

Egészen másféle idegzetű emberek ezek, ez az új pesti ügynökfajta. Gyáva, de meg van benne a kétségbeesés erőszakossága. Szemérmes, de vádaskodó. Mindegyik úgy adja elő a mondókáját, mint aki csak egy kevésbé kínál, de legalább annyira követel is. Mind úgy érzi, hogy nem ő csinálta a hibát, minék következtében élete masinája megromlott, hanem merénylő kezek emelték ki a biztosból s lökték egy féltucat diszitással ki az uccára. Jelentékeny rétegük a legszerényebb, szemérmes, csöndes polgári fajta, amely bágyadtan kallódik, hiányzik belőle a fellépés és az a meggyőződés, ami nélkülözhetetlen kelléke minden üzletnek; meggyőződés, hogy erre születtek, diszkötéses könyveket adnak el a világban. Ők ép ellenkezően úgy érzik, hogy nem erre születtek. Úgy érzik, hogy valami történt velük, amiről nem tehetnek. Csengetnek idegen lakások ajtóin, valami mániákus vigyorral, gyámoltalanul és hitetlenül nyújtják fel azt a reménytelen találmányt. Ezek a legcsöndesebb vigécek, ezek az ujak. Még elküldeni se nehéz őket. Az első hideg szóra meghátrálnak, kullognak lefelé a lépcsőn, s viszik a hónap alatt ügynökproblémáikat.

Tele van velük a város. Állítólag nem tudnak már egymástól élni, Senki nem hisz nekik, néha idegenkedve és savanyuan vesznek tőlük egy könyvet, vagy valami kétségbeesett családapá aláír egy néhány pengőért egy kötvényt. Mint minden ebben a városban, az ügynök is megadta magát. Nem harciasak. A „jó fellépésű és biztos modoru urból”, akit az újságok keresni szoktak, ilyen célokra, nincs bennük semmi. Nem is biztos még, hogy ügynökök, nem érzik az ártóan a mesterségben magukat, remélik, hogy egyszer visszamehetnek még az ezred élére, vagy a hivatalba, a honnan eljöttek le az uccára. Mint mindenki ebben a városban, ők se érzik otthon magukat abban, amit csinálnak. Ennek a pesti életnek legjellemzőbb figurája a háboru utáni ügynök, A legszomorubb, a legreménytelenebb.

★

Az ember lassan beletörődik, Mit lehet tudni? Figyelem a beszédjüket, a dadogó fordulataikat. Ha mosolyognak, visszamosolygok. Itt, ahol a könyvön soha nem az keres, aki írja, hanem mindig csak az, aki eladja, nem árt jóban lenni az eladóval. Az ember igazán végképpen nem tudja, hogy mi egy karrier vége ma Budapesten.

En könyvet szeretnék írni.

De lehet, hogy csak árulni fogok.

Részletre és kevés meggyőződéssel!

m. s.

Románia monopóliumot adott a Skoda-gyárnak hadianyagok szállítására

Az első szállítmány egy botránybomba lesz, mely a parlamentben fog robbanni

Prága. (A Brassói Lapok tudósítójától) A cseh kormány német nyelvű félhivatalosa, a Prager Presse ma hivatalos formában jelenti, hogy a román kormány és a Skoda-gyár között hadianyagok szállítására szerződés jött létre. A megállapodás értelmében Skodának negyvenéves monopóliumot kaptak Romániától, ezzel szemben új gyár építésére kötelezték magukat, melyben az állam megtartja majoritását s garantálja, hogy a befektetett magántőke előbb hét, később hat százalékkal fog kamatozni. A magánrészesedés szempontjából Skodának döntő súlyuk lesz.

Ismeretes, hogy a Skoda-gyárral köten-

dő szerződés ügye már régebben zavarja a román politika körét s a tárgyalások folyamán a kormány ellenzéki oldalról nem egy támadást viselt el. Most, hogy a megállapodás véglegesen létrejött, könnyű megjósolni, hogy az első szállítmány az a botrány lesz, mely a parlamentben a monopólium miatt kitör. Ahogy a romániai közéletet ismerjük, a hadianyagnak nem is kell robbannia, hogy halottakat produkáljon. Skodának olyan kitűnő termelők, hogy már szerződésük egyes pontjai is explodálni fognak s ha egyebet nem, de legalább néhány erkölcsi hullát beszállítanak a bukaresti politika gyászszázába.

Bécsben letartóztatták egy szatmári kereskedelmi ügynöki cég tulajdonosát

Huszmillió lejes tartozással szökött meg Szatmárról

Szatmár. (A Brassói Lapok tudósítójától) A Markovits Lipót és fia szatmári kereskedelmi ügynöki cég zavaros ügyeiről hosszabb idő óta furcsa hírek keringenek. Markovits Lipót napokkal ezelőtt Bécsbe utazott, az előkelő Sacher-szállodában szállt meg és nagy lábon élt. Igen sok bécsi és berlini cég feljelentésére az osztrák rendőrség letartóztatta.

A cég ellen most a feljelentések egész tömege érkezik a szatmári ügyészséghez. Markovitsék hónapok óta fizetési zavarokkal küzdenek, de ezeket a zavarokat hitelezőiknek

nem jelentették be. Sőt újabb hiteleket vettek igénybe. A tartozás bizományi áruért

huszmillió lej,

amelyre alig van fedezet, mert a meglevő áruk is lombardhitellel vannak megterhelve.

Az első feljelentő az osztrák Ultramarin-gyár, amely sikasztás címén tette meg feljelentését. Markovits Sándor, Lipót fia, a cég beltagja, tegnap Szatmárról ismeretlen helyre utazott.

Szomoru statisztika az erdélyi és bánági hadirokkantak segélyéről

Mennyit kapnak az okiráltságbeli hadirokkantak

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától) Számátalan panasz hangozott el már arról a mostoha bánásmódról, amelyben a kormány az erdélyi hadirokkantakat, özvegyeket és árvákat részesíti.

A Hadirokkantak Egyesületének erdélyi bizottságai közgyűléseken elkeseredett hangon emelték fel szavukat az erdélyi hadirokkantak, özvegyek és árvák megkülönböztetett mostoha kezelése ellen. A kormányhoz, a népjóléti miniszterhez és a többi hatalmasokhoz intézett határozatokban és memorandumokban a méltatlankodás keserű hangján bizonyították be, hogy az erdélyi hadirokkantakat Bukaresben nem tekintik az ország hadirokkantjának. Mert ahhoz, hogy valaki hadirokkant lehessen, az a üklönös privilegium kell, hogy születés helyéül az okiráltság szerepeljen. A kormány ugyanis ezen a téren is előnyben részesíti a regátot, jollehet az emberi jogok legelemibb elvei szerint nem volna szabad külön osztályba sorozni az erdélyi hadirokkantakat és külön a regátokat, akik egyaránt számkivetettjei az életnek s akik egyforma áldozatai a borzalmas emlékü világháborúnak. Jól tudjuk, hogy a regáti hadirokkantak, árvák és hadiözvegyek sem öröndenek valami kiváló és megérdemelt bánásmódnak, de ugyanakkor mit vétettek az okiráltságbeli politikusoknak és hatalmasoknak az erdélyi hadirokkantak, hogy olyan feltűnően igazságtalan és embertelen bánásmódban részesítik őket.

Megdöbbentően szomoru adatokat tárnak fel az erdélyi hadirokkantakra nézve az egészségügyi és népjóléti minisztériumok 1928-as költségvetései.

Ebből a költségvetésbe felvett 25.500.000 lejből, mely összeget a hadirokkantak egyesülete részére irányoztak elő az erdélyi hadirokkantak összesen 5.212.600 lejt kapnak. Ebből a 5 és közel egynevedmillióból Temesvár, Krassó-Szörény, Arad 765.000 lej; Kolozsvár, Beszterce-Naszód, Szamos, Torda, Máramaros, Szatmár, Szilágy, Bihar és Maros megyék összesen 1.219.000 lej; Nagyszeben, Hunyad, Kisküküllő, Csik, Brassó, Nagy-küküllő és Alsó-Fehér megyék 1.250.600 lejt kapnak.

A romániai hadirokkantak országosszövetsége számára előirányzott 5.650.000 lejből Erdély mindössze csak 256.500 lejt kap és pedig Szeben, Fogaras, Háromszék és Udvarhely 92.000 lejt, Kolozsvár, Kolozs, Szilágy, Szamos és Szatmár megyék pedig 144.500 lejt rokkantségilyben részesülnek.

A hadiárvák gyámolító szövetsége számára a költségvetés 124.250.000 lejt irányzott elő. Ezt az előirányzott összeget azonban nem osztották szét területenként.

Az 1916—19-es év háborus hősei özvegyeinek szövetsége az ez évi egészségügyi és népjóléti költségvetésbe 2.200.000 lej rokkantségilyel szerepel. Ebből az összegből Erdélyre 461.000 lej esik és pedig a temesvári és aradi kerületek 208.400 lejt, a nagyszebeni kerület pedig beleszámítva Szeben, Brassó és Fogaras megyéket 252.600 lejt kapnak.

Hogyha az eddigi adatokat összegezzük, kitűnik, hogy míg az okiráltság özvegyei és árvái évi 22.087.400 lejnyi rokkantségilyben részesülnek, addig Erdély és a Bánág nyomorékjaira összesen csak 3.212.600 lej jut. Még feltűnőbb az arányszám a nagyromániai hadirokkantak országos szövetsége számára előirányzott 5.650.000 lejnél, mely összegből addig míg a regát csaknem 5 és fél milliót kap, Erdély és a Bánágnak összesen 256.500 lej, tehát még egy negyedmillió sem jut. A hadiárvák gyámolító szövetsége számára előirányzott segélyt melyet a költségvetés a legnagyobb összegben, 124.250.000 lejtben állapított meg, hogy mennyi Erdélyre és a Bánágra, nem lehet ellenőrizni, mivel ez a rokkant segélyalapot nem osztották fel kerületekre.

Az 1916—19. évi háborus hősei özvegyeinek szövetsége, mely 6.200.000 lej segélyben részesül, Erdélynek és a Bánágnak összesen 461.000 lejt juttat, míg ezzel szemben az okiráltság rokkantjai 5.739.000 lejtben részesülnek.

Néhány számadat ez, melyek azonban nagyon sokat beszélnek arról a bizonyos egyenlő elbánásról.

Rablótámadás Miklós herceg és Titulescu vonata ellen

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától) A bukarest-konstancai gyorsvonaton, a melyhez Miklós herceg és Titulescu kocsijai voltak csatolva, tegnap délután vakmerő rablótámadási kísérlet történt. Az egyik bukaresti rendőrkommiszár, aki Miklós herceg szolgálatára volt kirendelve, a támadókat elfogta két ismert betörő személyében, akik kihallgatásuk során beismerték, hogy ki akarták fosztani a vonaton utazókat és nem volt tudomásuk arról hogy a vonatnak ilyen előkelő utasai is vannak.

Az északi sarkvidéktől függ Európa időjárása

A sarkutazók nem meddő és céltalan vállalkozások hősei, mert nagy tudományos cél szolgálatában állanak — A sarki légáramlatok és az északi tény jelentősége

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az elmúlt héten lezajlott sarkkutatói kongresszus igen érdekes módon világított rá arra, miért történt a tudományos világ, a sarkkutatók lelkes csoportja olyan konzekvens makacssággal a hideg észak jégmezőire. A kongresszust a „sarkkutatók nemzetközi bizottsága” hívta össze, hogy a további kutatásokat tervszerűen meg lehessen állapítani. Az elhangzott előadásokból mindenki tiszta képet alkuhat magának arról, hogy mit is akar a tudomány olyan területeken, ahol látszólag semmi gyakorlati érdek nem vezet az embert, ahol csak hó és jég borítja a földet, amely annyi halálos áldozatot kívánt és kíván állandóan.

A kongresszus résztvevői között ott volt többek között Wegener György, a híres német geofizikus. Nansen a híres sarkutazó és Strömer, akinek kutatásai az aurora borealis (északi fény) körül mindenhol megérdemelt elismerést keltek. A nevezett hírességek előadásai nem tisztán csak a tudományos köröket érdekelték, hanem általános érdeklődésre is számot tarthattak különösen most, amikor a világ Nobile és Amundsen sorsáról annyit olvashat a napisajtóban.

Talán a legérdekesebbek azok az előadások voltak, amelyben a sarki légáramlatoknak az európai időjárásra gyakorolt hatásáról szóltak. Egyesek még tovább mentek. A sarki légáramlatok nemcsak Európa időjárását befolyásolják döntő módon, hanem az egész világ időjárását is megszabják. Ameddig ugyanis ezeknek a légmozgásoknak pontos lefolyását, irányát és törvényeit nem ismerjük, nem jósolhatunk semmi biztosat előre, — mondotta Strömer tanár nagy érdeklődés mellett tartott előadásában, — Ezt a felfogást különösen a norvég meteorológusok már régebben vallják. Szerintük a föld két pólusának hideg régiói okoznak minden esetben a légtömegek mozgását a kontinensek felé. Ezekkel ellentétben megszólván állandó harcban vannak a tropusokon keletkező meleg légáramlatok. A meleg és a hideg levegőnek kicserélődése döntő befolyással van az időjárás lefolyására. Így azután belátható, hogy a hideg légáramlatok irányát sebességét, terjedelmét, fizikai tulajdonságait, tehát főleg a nedvesség tartalmát alaposan kell ismerni, mert nélkülül nem igen lehet pontosan időprognoszt felállítani. Különösen a gyors és ugyyszólván meglepetésszerű időváltozásoknál van nagy szerepe az ugynevezett sarki levegő betörésének Európába. Ennek a kellemetlen következményeit idén nyáron (májusban) mindenki kellőképpen érezhette is.

Ezeknek a viszonyoknak pontos tanulmányozását feletté fontosnak tartották a sarkkutatók. Eddig ezen a téren a legtöbbet Nansen híres expedíciójának köszönhet a tudomány. Az utóbbi években végzett repülőexpedíciók is néhány igen érdekes adattal szaporították a megfigyeléseket. Nem elég ezeknél a mélyebben lévő rétegek megfigyelése, mert néha a magasabb régiók levegőmozgása a döntő. Így például az a felfogás uralkodik, hogy a nagy magasságokban nem csökken a hőmérséklet, mint eddig hitték, hanem újból melegebb levegő zónája következik. Ennek a feltevésnek, melynek bebizonyítása beláthatatlan fontosságu lenne, eddig tisztán elméleti támaszai vannak. Igen fontos lenne tehát a vizsgálatokat praktikusán is keresztülni. Mert a sarkok magasabb rétegeinek viszonyairól eddig ugyszólván semmit sem tudunk.

Ezzel függ össze szorosan egy másik jelenség is, melyről ma szintén nem tudunk sokat. Az északi fény hatását, a szép, villámgyor-

san változó fényjelenségeket ugyan látjuk, sőt már le is fényképezték azokat, de tulajdonképpen okát nem ismerjük. Eddig azt hitték, hogy ezek a fényjelenségek 100 km. magasságban játszódnak le. Újabb pontos vizsgálatok azonban kiderítették, hogy sokkal magasabban folyik le a sarki fény jelensége. Legújabb számítások szerint ugyan 600, sőt 900 kilométer magasan sziporkázik az aurora borealis. Van azonban olyanok is, melyek már 80 km. magasságban játszódnak le. A tudomány sok igen szép elméletet állított fel ezek magyará-

zatára. Eddig azonban egy sem találta a fején a szeget. Annyit sikerült megállapítani, hogy a napfoltok gyakorisága és az aurora között szoros a kapcsolat. Hogy elektromos jelenségek idézik elő, az is kétségtelennek látszik. A napfoltok és a ciklonképződés légnyomáseloszlás között is van kapcsolat, amely szintén ismert dolog. Innen derül ki, hogy a sarkfény, napfolt, időjárás között szoros kapcsolatnak kell lennie. Ennek kutatására indult el nemrég egy amerikai expedíció.

Nem lesz talán távol az idő, fejezte be Strömer, a híres sarkkutató előadását, amikor a világ meg fogja érteni, hogy a sarkkutatók áldozatai nem hiába áldozták fel életüket egy nagy, fenkölt tudományos cél érdekében...

B—y B.

Meggyilkolták az albániai jugoszláv követet

Nagy zavar a jugoszláv belpolitikában

Belgrád. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A politikai gyilkosságok klasszikus földjén, Albániában, új politikai gyilkosság zavarta fel az ugy is forrongó szenvedélyeket. Egyelőre még csak a gyilkosság tényéről érkeztek jelentések,

de minden pillanatban várható a diplomáciai közbelépés, mely egyelőre beláthatatlan következményekkel járhat.

Tegnap késő éjjel a Politika című nagy belgrádi lap azt az értesítést kapta, Skutari-ból, hogy

Mihajlovics Stanoje jugoszláv követet Albánia fővárosában, Tiranában megölték.

A jelentés hihetetlennek tűnt fel, de később Podgoricából megerősítették. Az Avala nem kapott még értesítést a gyilkosságról, mindazáltal politikai körökben nagy felfordulást idézett elő.

A helyzetet Jugoszláviában a kormányválság még mindig komplikálja. A sok kombináció közül legtöbb esélyt egy semleges választási kormány megalakulásának adnak. A király tegnap kihallgatta Marinkovics belügyminisztert és a hadügyminisztert valamint Sztanojevics Akát. Döntés még nem történt.

Hivatalos körök megcáfolták azt a szél-tében elterjedt hírt, hogy a kormány Balugdzics berlini követet Belgrádba rendelte volna.

Magyarországi orvosokat idéztek be Nagyváradra egy orvos elleni pörben

Hogyan tört dr. Nagy Kálmán biharkeresztesi határfőnök hátgerincébe a Pravaz-tű

Nagyvárad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Dr. Nagy Kálmán Biharkeresztesen határfőnök. Különben nagyváradi származású ember, akinek ebben a határmenti városban számos jóbarátja él s itt élnek szülei is, akik visszavonult csöndes öregemberek.

Dr. Nagy Kálmánt az elmúlt évben szolgálat közben kellemetlen malőr érte, megütötte a fejét és ettől az időtől kezdve állandóan nyomást érzett az agyában. Dr. Grósz Ármán keresztesi orvos azt a tanácsot adta, hogy jöjjön be Nagyváradra és itt végeztesen egy gerinc vizsgálatot. A plumbációt dr. E fiatal jőnevű nagyváradi orvos végezte el, s a műtétnél jelen volt dr. N. B. szintén közismert nagyváradi orvos is. Az eljárás előtt, amely abból áll, hogy egy pravaztűt szúrnak a beteg hátgerincébe és megcsapolják, a határfőnök megkérdezte, meddig fog tartani a beavatkozás.

— Maximum három perc, mondották dr. Nagy Kálmánnak, akinek aztán novokain injekciót adtak, hogy ne érezzen semmi fájdalmat.

A pravaztűt ekkor beszúrták a hátgerincébe és a tű nyakánál rögtön lepattant, fentakadva a csontok keménységében.

A beteg ezt nem vette észre és csak akkor kezdett nyugtalankodni, amikor

másfél óra után is piszkálgattak nyitott sebében és észrevette az orvosok kinos izgatottságát.

A két orvos miután belátta tehetetlenségét, előhívtak egy harmadik orvost, dr. Guttmann Jenő sebészt, aki a helyzet megvizsgálása után kijelentette, hogy csak röntgen útján lehetne a betört tűt megkeresni. Most már nem lehetett tovább tükölnözni, dr. Nagy Kálmán is ideges lett s az orvosok megmondták az igazat.

A biharkeresztesi határfőnök felesége, aki kint várakozott a szanatórium folyosóján, ahol az operatív beavatkozás történt, kijelentette, hogy most már nem vár semmire, nem röntgeneztet, hanem beteg férjét viasszaszállíttatja Magyarországra.

Dr. Nagy Kálmán erősen vérzett s a gézeket, bármily vastagok voltak, átitatta a kiömlő és csillapulni nem akaró vérzés. Azonban még ez sem gátolta meg a feleségét elhatározott szándékában, aki autóra pakoltatta az urát és átrohantak Debrecenbe.

Debrecenben az egyetem klinikáján távolították el a betört pravaztűt.

Dr. Nagy Kálmán miután betegségéből felgyógyult a nagyváradi járásbírószágon pört indított váradí orvosai ellen. A pört most tárgyalta Balogh János járásbíró. A határfőnök

1220 pengő kártérítést követelt, mert ennyibe került neki amíg rendbehozták.

Balogh járásbíró elrendelte dr. Hütl Tihamér debreceni egyetemi orvos tanár és dr. Grósz Ármán kihallgatását. Ezenkívül kihallgattak több nagyváradi orvost is, akik kijelentették, hogy a nagyváradi orvos nem vétkes, a mai silány orvosi műszerek a vétkesek, amelyeket nem békebeli nívóval gyártanak. Így törtenhetett meg, hogy a tű eltört, amely bármelyik orvos kezében is megtörténhetett volna.

Most még van ideje!

A legszebb divatujdonságokat 20% árengedménnyel bevásárolni, mielőtt az üzletünk átépítés miatt bezárjuk.

Használja fel ezen alkalmat!

Ascher Testvérek BRASSOV, 5. Kapu-utca 5.

Nincsen romantika a pesti éjszakában

Józan bohémek — A nyilatkozó biztos ur — Éjszakázás szódavíz mellett

Budapest. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) A kapu sápadt közelephantjai között már csukottan áll a rács, az Állatkert alszik, csak a lámpák tejszínű gömbjei virrasztanak fehérben a lombok nyári zöldjén át. Az alvó vad-állatok valószínűleg megszokták már, hogy idegen és nyugtalanító tündöklésük az álmaik közé fonódjék, mint az a zaj, amely itt morajlik a kerítés vasrácsa és az új Széchenyi-fürdő hatalmas, sötétsárga loggiasora közt. Még nincs két óra, a villamosok járnak és autók fordulnak el mellettünk a kanyarulatban. A sétálóknak és a ligeti vendéglők vendégeinek utolsó hulláma most vonul hazafelé. A vurstli minden bódéjának oldalán lehuzva sötétlik a hullámredőny, csak egyik kerek cukorkaüzet sokszínű édességei és tarka hűtőitalai felett ragyog az acetilén vakító, üres fénye, s egyik vendéglőből árad ki muzikaszó.

A nyárspolgár Liget.

Az első helyiségben, mely egyuttal sötét is, viharvert cigányok huzzák az elnyűtt és elnyűhetetlen Strux urat s inggallérnélküli, borotvátlan fiatal legények isznak sört, az utána nyíló fehérterítéses étterem tele van vacsorázó vendéggel. Nagyonbízott a cirkuszi artisták; németül beszélnek. Három pincérlány járkál köztük. Velem szemben egy négytagú társaság ül, három férfi és egy nő; germán nyugalommal és megfontoltsággal beszélnek meg valamit. A lány oldalt fiatalnak látszik és elég csinos, ha hidrogénhyperoxid szőke és téglaszín-ruszos ajka sok vásári olcsó rikoltást is kevernek hajlékony és karcsu bájába, mely valamit megőrzött a Gretchen-édességből: fitos orra és kedves szája van, de amikor szembefordul az arca, meglátszik, hogy milyen elnyűtt és öreg. Ő is komolyan szól hozzá a témához, amelyről halkan beszélgetnek itt, az idegen éjszakában, távol a Rajna, vagy a Spree vizétől. Odább a bevételt számolják össze hárman. Két új vendég érkezik. A fiatal ember alacsonytermetű, szélesvállu, szőke, a gallérig gombolt, nyakkendőtlén, sötét himzett ing, még oroszabbá teszi. A lány fekete, karcsu, magas, s amikor leveti a kabátját, közelről és rendes fényben hat az, ami tündérinek és indiának tetszhetik rajta a cirkusz távlatában és fényeffektusai között. Valami furcsa, cigányzsidó keverék, a bőre annyira sötét, hogy szinte piszkosnak látszik, hajviselete, meztelen karja, gyöngyfüzérrel és gyöngyfüzérrel mór ívekben ékesített szoknya: mind a hindu bajadér forró és exotikus illúzióját igyekszik felidézni. És lágytojásként eszik, két kenyérrel, ásványvízzel. Vigyáz magára. Cigaretta: ni is szinte csak illemből cigarettázik: a Memphis füstjét azonnal kifújja ruzstól biboros ajka közt. Külön fizetnek és mennek.

Olyan józan és nyárspolgári a hangulat, hogy szinte maszkírozottaknak tetszenek azok a fiatal emberek, akik gyűrött, gallér nélkül isznak ottkűnn, mintha szándékosan adnák itt a Liget „romantikáját”. De nincs így. A Ligetnek ma már nincs romantikája: a Városligetből nem lett magyar Montmartre, vagy Montparnasse és jól van így. A Liget nyárspolgár.

Megerősíti ezt a rendőr is, akit megkérdezik. Ott áll nem messze a tótól, amelyben mint belédobott szikrázó csillagok reszketnek a lámpák tükröképei, gyér békaszó száll fel és lékes, könnyű köd szivárog a fák közé a hűvös nyári éjszakában. A Városligetben ma nincs jasszvilág. Rend van, legfeljebb hajléktalanokat csip le a rendőrség razziáknál.

A biztos ur nyilatkozik.

A környékbeli kávéházak üresek és sivarak, az Andrassy-uton pár autó gördül végig, s mintha skarlátszínű, aranyos pára lebegne az ivesen összefutó utcák felett. A Keleti-pályaudvar környéke a gáz halványzöld-arany ködében áll, a padokon átszálló utasok alusznak, mert az állomás éjféltől négyig zárva van. A Tisza Kálmán-tér és a Népszínház-utca aránylag a legzajosabb.

A rendőr nyilatkozik.

— Van itt kérem sokféle minden. Minden éjszaka fel kell lépni, mert nagyon nyugtalan, ronda népség ez erre.

Korcsma korcsma mellett, s nyitott ajtajukból fény, beszéd, alkoholgőz dől az utcára. A rendőrnek már mennie is kell a sarok felé, mert kelletnél hangosabb vita hallatszik onnét.

Az éjszaka aszkétái.

Az aszfaltra tölt székeken, hátuk mögött egy nagykorúti kávéház ragyogó, óriási, üres és aranycirádás sivatagával, unatkozó pincéreivel, két fiatal ember ül külön asztalnál, egyik előtt szódavíz, másik előtt vizespohár. Ülnek és mereven bámulják a Körutat, ahol nincs forgalom, nem tündökölnék a fényreklámok szikrázó transzparencsei: ezek a szerelmes és konok aszkéták, akiket az ördög tudja, mi dobott ide, a pesti éj sápadt, aranyló vizébe.

A soffőr.

Autója egy ragymezőutcai mulatóhely előtt várakozik, s mikor rágyújt a cigarettára, amellyel megkinálom, a gyufafény megvilágítja kemény, okos és ideges arcát. 15-ig ko-

Novák cseh miniszter drámáját csak 20 kirendelt ember hallgatta végig a pozsonyi magyar színházban

Egyetlen fizető nézője sem akadt a miniszteri remekműnek

Pozsony. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) Csehszlovákia irodalmi köreit egy egészen páratlanul álló színházi botrány tartja izgalomban, melynek középpontjában az Iván Nándor igazgatása alatt levő pozsonyi magyar színház áll.

Novák László cseh kereskedelemügyi miniszter még a múlt esztendőben háromfelváltásos drámát eskábált össze, melyet a prágai Nemzeti Színház általános sikertelenség közepette hozott színre. Jóllehet, a miniszteri alkotmányt hatalmas propagandával harangozták be, a darab mégis csak néhány előadást ért meg, s már az első héten csufosan megbukott.

Novákot azonban nem keserítette el a sikertelenség s alkotását lefordíttatta magyarra is. A pozsonyi magyar társulat tegnap hozta színre a drámát, azonban a pozsonyi ma-

csis volt, 16-ban huszár lett és fogságba került, 21-ben hazajött és ismét felült a bakra, de 22-ben már soffőr lett, 24-ben letört a gazdája, egy hosszista bankár, azóta taxit vezet. És meg van elégedve. Egy nyáribundás karcsu nő száll be kocsijába, kísérővel. Hősápadtra festett arcában egyetlen vékony, kármínvörös vonal van csak: a száj. S a motor megdörög, enyhe benzinillat, s az autó eltűnik a Vilmos császár-ut torkolatában.

Virrad.

A Gellérthegyre is bátran fel lehet menni és megnézni Budapestet, amely úgy terül el alant a látóhatárig, mint tündöklő lámpákkal kipontozott térkép, az utcák tüzesen tündöklő, hideg lángsoraival. A tüztengeren túl, a horizont szélén valami fényforrás fénye reng, mint valami baljóslatu jelzés villámlik a város felé.

Egyszerre kialszik a villanyfény, csak a gázlámpák zöldessárga hálózata sugárzik. A levegő kékebb és könnyvedebb lesz. Kelet felé egész fehér az ég. Már készülődik fehéren, piszkosan és rózsaszínben a hajnal, mikor odalenn még legmélyebb, legkimerültebb álmát alussza a szegény és tündérszép város: Budapest.

gyarság, mely az egész Felvidék magyarságával egyetemben már régóta figyeli elkésredve Novák kisebbségellenes tevékenységét, tüntetőleg távolmaradt a bemutatóról s

az előadáson egyetlen fizető néző sem jelent meg.

A hatalmas pozsonyi színház nézőterén mindössze 20 ember szerénykedett, akiket a hatóságok rendelték ki a miniszteri fércmű taposására. Ilyenképpen legalább elérte Novák, hogy egyetlen ember sem akadt, aki ne tapsolt volna.

A cseh lapok ma vehemensen támadják Iván Nándor színházigazgatót, akit felelősség akar nek tenni azért, mert nem „parancsolt” rá a magyar közönségre, hogy „fizessen, bemenjen, tapsoljon.”

Földrengésmérővel vizsgálják a szívműködést

A szeizmográf pontosan kimutatja a szív legfinomabb mozgásait
Egy német tudós szenzációs találmánya

Berlin. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) A „Naturwissenschaften” című tudományos folyóiratban rendkívül érdekes cikk jelent meg Augensteiner tanár tollából. A cikk a szívműködésről és a vérkeringésről közöl szenzációs megállapításokat, amelyeket egy szeizmográf segítségével készített Augensteiner professzor híres földrengésszakértő, és a potsdami földtani intézetben a földrengéseket tanulmányozó osztály vezetője. A tudós tanár két orvossal működött együtt. Dr. E. Lan szívspecialistával, akinek sikerült egy ágy rezgéseit, amelyet a szívdobogás okozott, mikrofon segítségével hallhatóvá tenni, továbbá dr. Strassmann professzorral, a híres nőorvossal. E három tudós egy szeizmográfkészülék segítségével együtt figyelte meg a szívműködést a felnőttéken és csecsemőkön. Az orvosi és fiziológiai szolgálatra beállított „szívszeizmográf” a szív ütéseit apró vízszintes és függőleges vonalakkal jelezte, amelyeket egy fényképezőkészülék rendkívül megnagyítva adott vissza.

A vizsgálat egészen egyszerű: egy páciens egy alacsony asztalon, vagy egy öt centiméter vastag deszkán fekszik. Az asztal lábai alatt gummilemez van, a deszka alá vastag posztoszönyeget helyeznek. A szív ütéseit az

asztal, vagy a deszka közvetíti a szeizmográfnak, amely egy körülbelül egy méternyi távolságban levő asztalon van elhelyezve, ugyancsak itt áll a jelzőkészülék, amely a fényképezőgéphez hasonlóan működik és veszi fel a jelzéseket.

A szeizmográf a színek legfinomabb mozgásait is felveszi.

és így a szívműködést a legpontosabban lehet ellenőrizni. Nagyonfontos az ez a felfedezés a szívbajok diagnózisánál és a vérkeringési zavarok okának megállapítása szempontjából. A földrengés és a szívbajok kutatása tehát ezen túl közös műszerrel történik.

Csütörtökön temetik Boromissza püspököt

Szatmárról jelentik: Az elhunyt Boromissza Tibor megyéspüspök temetése csütörtökön reggel lesz. A hatóságok a csehszlovákiai és magyarországi hívek részvételét is biztosították vizum nélküli határátlépéssel. Rengeteg résztvevőre számítanak. A harangok egész nap zugnak, a halottat állandóan nagy tömeg látogatja.

ELSO ROMÁNIAI ORTHODOX IZR. LEÁNYOTTHON ÉS INTERNÁTUS.

Szeptember hó 1-én nyílik meg Oradea (Nagyváradon) az első romániai orth. izr. leányotthon és internátus intelligens szülők leánygyermekéi részére. Olcsó ellátás, szigorú családi nevelés, elsőrangú tanári felügyelet, kézimunka, zene és idegen nyelvek. Kifűző referenciák. Komoly érdeklődőknek prospektust küldünk. Jelentkezés júli. hó 25-ig, miután csak korlátozott számban vétetnek fel növendékek

Schwarz Menyhértné Oradea (Nagyvárad), Avram Iancu (Kossu)-utca 2 szám.

A Dr. Dávid György-féle román nyelvtan

és gyakorló könyv az egyetlen rendszeres nyelvtan, amely már az új szavaknak megfelelően annak figyelembevételével készült, hogy tanító nélkül, minél könnyebben és tökéletesebben legyen elsajátítható a román nyelv. Ára füzve 80, kötve 100 — lej. Kapható mindenütt.

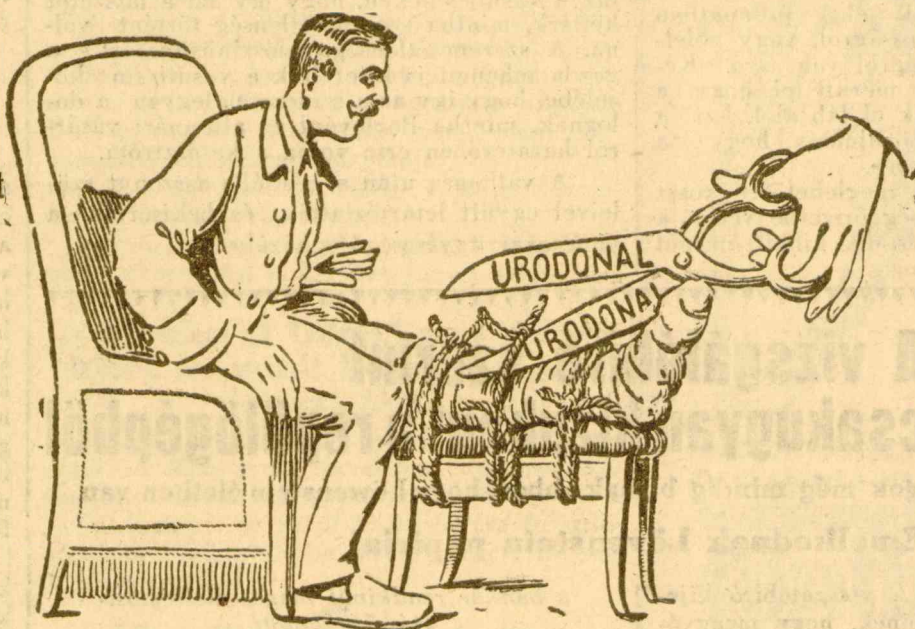

URODONAL

LEGYŐZI A KÖSZVÉNYT

Reumát
Vesekövet
Ischiást
Érelmeszesedést
Kóros elhízást

15 magas
kitüntetés!

CHATELAIN TELEPEK
a párisi kórházak szállítói
2 Rue de Valenciennes.

Kapható:
csak gyógyszerárak és drogériákban.

Az URODONAL megtisztítja a vesét, kimossa a májat és ízületeket. — Hajlékonytá teszi az ereket s elejét veszi a kóros elhízásnak.

Tudományos értékezesek;
Orvostudományi Akadémia
(1908. nov. 10.) Páris
Tudományos Akadémia
(1908. dec. 14.) Páris

A köszvényes fájdalom vagy krízisei idején szedett URODONAL-nak nincs meg az az erős hatása, mint a salicilatumoknak, nem tartalmaz semmit sem a colchicum és colchidine veszélyes alkatrészeiből. A fájdalmak gyorsan csökkennek és igen gyakran maga a krízis is megrovidul.

Dr. F. MOREL
ny. I. osztályú órnagy-orvos, a tengerészeti és gyarmati kórházak volt orvosa.

2699

A kassai törvényszék egyévi börtönre ítélt egy magyar diákot, mert tagja volt egy budapesti diákegyesületnek

Kassa. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kassai törvényszék büntetőtanácsa, mely bizarr ítéleteivel már nemzetközileg is megkülönböztetett hírnévre tett szert, tegnap ismét olyan ítéletet produkált, mely maradandó hatása lesz a judikaturában.

A vádlott Arady Zsolt, budapesti egyetemi hallgató volt, akit „köztársaság elleni szövetkezés” címen vont felelősségre a törvényszék. E hangzatos vádmeghatározás alapján nem takart több büncselekményt, mint hogy Arady tagja volt valamelyik budapesti diákegyesületnek.

A vádlott a tárgyalás folyamán hangsúlyozta és bizonyította, hogy ő, mint magyar állampolgár, nem vonható — különösen idegen államban — felelősségre azért, mert tagja egy

magyar diákegyesületnek. Azonban a kassai törvényszék annak ellenére, hogy ez a védekezés teljesen helytálló volt, fenntartotta a vádat és

Aradyt egyévi börtönre, ezer cseh korona pénzbüntetésre és Csehszlovákiából való örökös kitiltásra ítélte.

Az ítélet kihirdetése után az ügyész és a védő között heves vita keletkezett a szabadlábhelyezés kérdése körül. A védő 25 ezer korona kauciót ajánlott fel, a törvényszék azonban nem döntött. A vádlott és védője három napi haladékot kértek a felelkezés benyújtására.

Feld Mátyás esete az ügyvédi költséggel

Lehet-e az ügyvédet „potya”-jeggyel díjazni

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Feld Mátyás és Fedák Sári között az ismeretes per régen kiegyezéssel végződött, de a pernek a mellékhatása foglalkoztatja a törvényszék felelkezési tanácsát. A per előzménye az, hogy Feld Mátyás képviselőként Hoselitz Árpád dr. budapesti ügyvéd járt el a Feld—Fedák perben. Az ügyvéd és Feld Mátyás között olyan megállapodás jött létre, hogy ha Feld Mátyás megnyeri a pert, a megítélt összeg 20 százaléka az ügyvédet illeti. A kártérítési per kiegyezéssel végződött és így Fedák Sári Nádas Sándor utján az ügyvédi költséget eljuttatta Hoselitz Árpád dr.-nak, Hoselitz Árpád dr. értesítette Feld Mátyást, hogy az 1500 pengőből neki járó 500 pengőt levonta, a többi rendelkezésére áll. Feld Mátyás ezzel szemben azt vitatta, hogy neki még 200 pengő jár, a 200 pengő körüli heves vitáknak az lett a folytatása, hogy Hoselitz Árpád dr. az az ezer pengőből kifejtett munkájának honoráriuma fejében levont 253.03 pengőt a fennmaradó összeget bírói letétbe helyezte. Egyben keresetet nyújtott be a központi járásbíróshoz, amelyben kérte, hogy a bíróság mondja ki, hogy a jogos követelés fejében, teljes joggal vonta le az ezer pengőből a neki járó összeget.

Halmi Bódog dr. kir. járásbíró tárgyalta annak idején ezt a nem mindennapi pert, Feld

Mátyás a tárgyalások során azt hangoztatta, hogy Hoselitz Árpád dr.-nak nem jár a szóban levő Feld—Fedák féle perből folyóan semmi díjazás, egyébként ő kellőképpen honorálta ingyen páholyjegyekkel. A járásbíró Feld Mátyás érvelésének adott helyet és ítéletében kimondta, hogy Feld Mátyás vagyontalansága, az üzem fenntartása körüli nagy küzdelme valószínűvé teszik, hogy ügyvédjével olyan megállapodást kötött, hogy ügyeit ingyen páholyjegyekért viszi a bíróság elé.

Hoselitz Árpád dr. az ítélet ellen felelkezéssel élt és így került az ügy a törvényszéken Szalay Béla dr. felelkezési tanácsa elé. A periratok ismertetése és a felek meghallgatása után a felelkezési bíróság megváltoztatta az elsőfoku bíróság ítéletét és ítéletben kimondotta, hogy Hoselitz dr. jogosan vonta le munkájáért a honoráriumot, a nála levő összegből.

Az ítélet indokolásában a bíróság kimondta, hogy nem lehetett a tanuk vallomásából megállapítani, hogy valóban olyértelmű megállapodás jött volna létre Feld Mátyás és ügyvédje között, hogy ingyen tarotzik ügyeit vinni, egyébként pedig nem lehetett ítélet alapjául venni azt az alperesi védekezést, amely szerint ügyvédek a színigazgatóktól ügyvédi honorárium fejében szabadjeggyel volnának kielégíthetők.

Angelescu közoktatásügyi miniszter elvben elismerte az államsegély jogos voltát

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Magyar Párt központi főtítkára tegnap délután kihallgatásra jelentkezett Angelescu közoktatásügyi miniszternél. A főtítkár megkérdezte a minisztert, hogy miért húzódik a consiliul permanentnek már oly rég beígért határozata a kisebbségi iskolák nyilvánossági joga ügyében. Angelescu a halogatást azzal védte, hogy még egyes szükséges ügydarabok hiányzanak, amelyeket be kell szerezni. Egyébként igéri, hogy a Consiliul Permanent még ezen a héten véglegesen dönt az iskolák nyilvánossági joga ügyében.

A magyar párt főtítkára ezután az államsegély ügyében érdeklődött amire Angelescu kijelentette, hogy ez költségvetési kérdés, a melynek elintézésére költségvetési bizottságot neveznek ki. A magyar párt főtítkárának nézete szerint a közoktatásügyi miniszter elvben elismerte az államsegély jogos voltát.

Bomlás a német nemzeti-pártban

Berlinből jelentik: Mint ismeretes, a német nemzeti-párt a legutóbbi választások alkalmával súlyos vereséget szenvedett. Emiatt az utóbbi időben súlyos nézeteltérések támadtak a pártban, melyek most komoly bomlásra vezethetnek.

Lambach azzal a kíváncsággal állott elő, hogy a monarchizmus fenntartása ne legyen benne többé a párt programjában. Ezt az elvet főként Huggenberg nagyiparos, a párt alvezére támogatja. A tegnapi pártértekezleten a kérdés vitatásánál komoly összecsordulás történt, mert Westarp pártvezér azt kívánta, hogy a módosítási javaslatot először utalják a pártbizottság elé. Westarpot leszavazták, s ő erre elhagyta az elnöki széket. A párt azonban ragaszkodott az ő személyéhez. Egyhanguan bizalmat szavaztak neki, s Westarp erre újra elvállalta időiglenesen a párt vezetését. Politikai körökben úgy vélik, hogy a frakciók mégis csak megegyeznek.

— Magyarországon bő aratás lesz. Budapestről jelentik: Magyarországon ezévből rendkívül bő termés lesz. A búzatermést 22.9 millió kőszára becsülik a múlt évi 20.9 millió mázsával szemben.

Egy nagybecskereki gazdaasszony baltával szétdarabolta a férjét és a hullarészeket elszórta a vasuti töltésen

Nagybecskerek. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt a Nagybecskerek-alibunári vasuti töltésen az inspekciózó bakter emberi testrészeket talált. A megindult nyomozás során a nagybecskereki rendőrség megállapította, hogy az áldozat Barlovan Mojsze tehetős gazda.

A nyomozó hatóságok első pillanathban azt hitték, hogy öngyilkosságról, vagy véletlen vasuti szerencsétlenségről van szó. Később azonban az a gyanu merült fel, hogy a gazdát bűnös kezek tették el láb alól. Ezt a gyanút erősítette az a körülmény, hogy a vasuti töltés nem volt véres.

Miután Barlovan meglehetősen rossz házaseletet élt, a rendőrség őrizetbe vette a gazda feleségét, aki a második kihallgatásán megígért és bevallotta, hogy

a gyilkosságot apjával és anyjával együtt ő követte el.

Barlovant éjszaka ágyában baltával agyonütötték, majd a holttestet lemosták, ünneplőbe öltöztették és szétdarabolva elszórták a vasuti síneken, hogy így azt a látszatot keltsék, mintha szerencsétlenség történt volna. A szerencsétlenség valószínűsítéséért a gazda teheneit is kiterelték a vasuti sín közelébe, hogy így az a színezete legyen a dolognak, mintha Barlovánt az alibunári vásárról hazatérőben érte volna a katasztrófa.

A vallomás után a bestiális asszonyt szüleivel együtt letartóztatták és bekísérték a pancesovai ügyészség fogházába.

A vizsgálóbíró szerint Löwenstein csakugyan kizuhant a repülőgépből

A biztosító társaságok még mindig biznak abban, hogy Löwenstein életben van

Emelkednek Löwenstein papírai

Brüsszelből jelentik: A vizsgálóbíró kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy meggyőződése szerint

Löwenstein csakugyan lezuhant a repülőgépből.

A vizsgálat folyamán minden kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy a bankárt, — elmentében minden más híreszteléssel, — csakugyan szerencsétlenség érte.

Több angol biztosító intézet a további és legszigorúbb vizsgálatot követeli, teljes tisztázását annak, hogy mi történt Löwensteinnel. Az angol biztosítók ugyanis most nagy zavarban vannak, mert

a bankár, rendkívül magas életbiztosításokat kötött.

Addig, amíg kétségbevonhatatlanul nincs bebizonyítva, hogy Löwenstein halott, a biztosított összegeket nem fizetik ki az angol biztosító intézetek.

Egy dünkircheni halász azt állítja, hogy csütörtökön egy ejtőernyős férfit látott leszállani a parton egy néhány kilométernyi távolságban. Azt hiszik, hogy a titokzatos ejtőernyős férfi Löwenstein volt, akinek eltűnését még titokzatosabbá teszi az, hogy papírai erősen emelkednek. A bankár családja, hogy megcáfolja azokat a híreszteléseket, miszerint Löwenstein csupán tőzsdei manipulációkért rendezte meg az eltűnést, gyászistentiszteletet tartott.

Felrobbant egy hordó kén és kártyavárként döntött össze egy budapesti házat

Eddig három holttestet húztak ki a romok alól

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap délután két órakor a budapesti gyár-negyedben levő Gömb-utcában megrendítő katasztrófa játszódott le. Stahl Dezső fuvaros pincéjében

egy hordó kén eddig még ki nem derített okokból felrobbant s a következő pillanatban az ötszobás, hatalmas földszintes ház melléképületeivel együtt kártyavárként omlott össze, maga alá temetve Stahlné, ennek Edih lányát és Egyed Rózsa cselédleányt.

A mentők hatalmas apparátussal vonultak ki s a környékbeli lakosság segítségével azonnal munkához láttak, hogy az áldozatokat kimentessék a romok közül, melyek alól kétségbeesett segélykiáltások törtek elő. Először a félig halott, véres cselédleányt mentették ki, majd a közben kimerült tűzoltóság segítségével félóra múlva megfeszített munka után sikerült Stahl Edit is kimenteni, akit súlyos sérülésekkel, eszméletlenül szállítottak a kórházba.

Ujabb félóra múlva Stahlné holtteste a felismerhetetlenségig összeroncsolva került napvilágra, majd a délután folyamán egy ismeretlen munkás és Kaszás István kereskedő is holtan kerültek elő a romok alól. Az áldozatok számát szaporítja egy rendőr és egy munkás is, akiket életveszélyes kénigázmérgezéssel szállítottak be a kórházba.

A késő esti órákban megrendítő jelenet játszódott le a romoknál. Ugyanis Stahl István, a tulajdonos, délben egyik rokonának a temetésére ment és mit sem sejtett a katasztrófáról. Feleségének és leányának tra-

gédiáját csak akkor tudta meg, amikor háza helyén romhalmazt talált.

Ujabb jelentés szerint a romok eltakarítása után megállapították, hogy a robbanás idején a pincében tartózkodott Kazár Imre kereskedő, akinek azonban csodálatosképpen semmi baja sem történt. A kereskedőt egyelőre őrizetbe vették.

— Az aradi ipartestület elnökének jubileuma. Aradról jelentik: Olariu Justin, az aradi ipartestület társelnöke tegnap ünnepelte munkásságának negyvenéves jubileumát. A hatóságok és Arad város kiküldöttei melegen üdvözölték ebből az alkalmából az elnököt.

Ismét megkezdődött a katolikusok üldözése Mexikóban

Mexikóból jelentik: A detektívek letartóztattak ötven katolikusot, közöttük egy lelkészt. A magánházaiban, ahol a letartóztatás történt, oltárt és szertartási kellékeket találtak. A letartóztatottaknak mindössze annyi a bűnük, hogy istentiszteleteket tartottak, amelyre előzetesen nem kértek engedélyt. Viszont előzetes kérelem esetén elutasították volna őket kérésükkel.

Muzikálisabbak e a vakok, mint a látók?

Ezzel a kérdéssel foglalkozik igen érdekesen H. Ottó, vakok tanára a „Die Umschau” című folyóiratban. Fejtegetéseinek eredménye a következő: Vele született zenei tehetség a vakoknál százalékszerűen nem nagyobb, mint a látóknál. Mivel azonban a vakok a zenei hallás kifejlődését elősegíti, s a zenei emlékezetet kifejleszti, ezért mondhatjuk azt, hogy a vakok muzikálisabbak, mint a látók. E fenti megállapítás magyarázata a következő: A vak gyermekek lelkiéletét a tapintási, s főleg a hallási érzék jelentékenyen befolyásolja. A zenei hangok rendkívül örömet okoznak nekik, főleg akkor, ha egyúttal ritmikus testmozgásokat is végezhetnek. A zenének a vakokra gyakorolt izgató hatása az oka annak, hogy a vakok oly szeretettel fordulnak a zene felé. Az a körülmény, hogy az abszolút hallás vakoknál inkább észlelhető, mint a látóknál, abban a körülményben leli magyarázatát, hogy a vakok kénytelenek az egyes hangokat pontosabban és részletesebben meghatározni, mint a látók. A zenei emlékezet fokozódása vakoknál a látókkal szemben abban leli magyarázatát, hogy a vak kénytelen a tanítás kezdetétől fogva mindent emlékezetében tartani, a látóval szemben, kinek módjában van látóérzékét a hangjegyek érzékelésénél segítségül hívni. Egy 24 éves vak zenész, mint szalonmuzikus, emlékezetében tartott 65 ouvertürt, sok száz táncszámot.

A MAI PÉNZPIAC

A lej mára emelkedett

Száz lej Zürichben

3.18

100 lej 0.61 dollár	1 dollár	163.80 lej
100 lej 4.34 1/2 schilling	1 angol font	799.75 lej
100 lej 3.51 m pengő	1 pengő	28.67 1/2 lej
100 lej 2.57 marka	1 marka	39.20 lej
100 lej 20.70 cseh kor.	1 cseh kor.	4.86 1/2 lej
	1 o. schilling	23.15 lej

1 svájci frank 31.70 lej

A világpiacon lényegtelen változások.

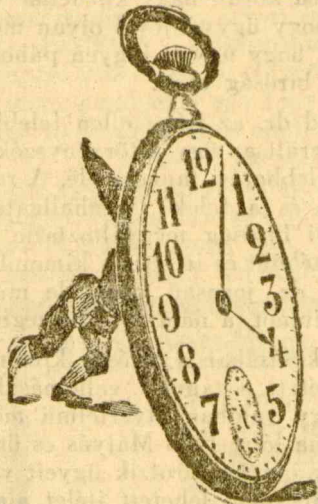
A belföldi piacon stabil árfolyamok.

Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok, svájci frankban: száz német marka 123.90 egy dollár 5.18925 (+0.00055), egy angol font 25.27 1/2, száz francia frank 20.33 1/2 (—0.01 1/2), száz olasz lira 27.21 (—0.02), száz cseh korona 15.37 1/2, száz dinár 9.13, száz lej 3.18 (+0.01), száz pengő 90.48 1/2, száz osztrák schilling 73.15.

Csak rövid ideig, a mostani nagy gazdasági krízis miatt.

Lei 165 egy zsebóra
aranyozott láncsal

vagy egy asztali C. F. R. védjegyű ébresztő óra

mind ettől valódi svájci gyártmány, 2 éves írásheli garanciával. Ezenkívül minden órához 60 db. ajándéktárgy. Nagy meglepetés.

2 óra vételnél ezen a 120 ajándéktárgyon kívül, egy „GILETTE” valódi amerikai borotva készüléket küldünk, 2 pengőre. Viszont 3 óra vételnél, 180 ajándéktárgyon kívül egy negyedik órát adunk ingyen, szintén 2 éves garanciával. Szétküldésért és csomagolási költségeikért 35 lejt veszünk csomagonként.

Meg nem felelés esetén visszavesszük az árut és visszatérítjük az árát.

Mivel csak kisebb készlettel rendelkezünk, kérjük az érdeklődőket, hogy rendeléseiket minél előbb feladni szíveskedjenek.

Forduljon teljes bizalommal: **COMPANIA ELVEȚIANA-ROMANA**

București, I. Strada Brâncoveanu No. 10. címre.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók.

A * gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej

Egy száguldó autó gépfegyver-sortűzet adott le Newyork legforgalmasabb uccáján

Newyork (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délelőtt Newyork legforgalmasabb utvonán, a Brooklin streeten egy száguldó autóból gépfegyvertűzet adtak le a járőkelőkre. Ketten azonnal meghaltak, 20-an súlyosan megsebesültek. A rendőrség feltevése szerint banditák bosszúművéről van szó, kiknek egyik vezérét néhány nappal ezelőtt egy rajtaütés alkalmával megölték.

— A megbírságolt városi tanács. Marosvásárhelyről jelentik: A pénzügyigazgatóság ötszázötven lej bírsággal sújtotta Marosvásárhely városi tanácsát, mivel az nem fizette be a tisztviselők adóját, melyet a fizetések-ből levont. A városi tanács félénken szokta befizetni a tisztviselők adóját s bár ez a fél év csak néhány napja járt le, a pénzügyigazgatóság késedelmezés miatt mégis súlyosan megbírságolta a tanácsot.

— Nem helyezték szabadlábra Kohn Márton. Marosvásárhelyről jelentik: Az adó eltitkolás miatt szombaton letartóztatott Kohn Mártont és négy társát nem helyezték szabadlábra. A táblai tanács ma tárgyalta az ügyet és magáévá téve az ügyész álláspontját a további fogvatartás mellett döntött. Jogászöröklőben nagy feltűnést keltett a döntés mert biztosra vették a szeszgyáros szabadlábrahelyezését.

A kolozsvári tábla elvi jelentőségű döntése a házberadó kérdésében. Kolozsvári munkatársunk jelenti: A kolozsvári háztulajdonosoknak már rég panaszuk volt az, hogy az adókiadó bizottságok olyan lakbér szerződési esetekben, mikor a szerződés az adóhivatal által nem volt láttamozva és lepecsételve, önkényűleg állapították meg a lakbért és aztán a ténylegesnél jóval magasabb összeg után vetették ki az adót. Több tulajdonos emiatt perrel élt. Az első tárgyalás ma zajlott le a kolozsvári táblán, mely elvi jelentőségű ítéletet hozott, amennyiben kimondotta, hogy a lakbéradó követésénél mindig a tényleges szerződést kell figyelembe venni, akár bemutatott ez szabályszerűen az adóhivatalnak, akár nem, mert adót csakis tényleges bevételek után lehet szedni.

Oszlásnak indult holttestet találtak a tömösi szorosban. A Tömös-szoros vasuti vágánya mellett az erdő szélén tegnap este a 64. és 65. számú vasuti órházak között egy férfi feloszlásnak indult holttestét találták s már a rothadás jelei mutatkoztak rajta. A tetem személyazonosságát nem tudták megállapítani, miután a test nagy részét a madarak megették. A halál körülményeit Ganea csendőrmester nyomozza.

↑ Ujpest—NAC 1:0 (0:0). Az újpesti proficsapat szerencsével győzött a rendkívül szép játszó nagyváradi csapat ellen.

— Munkakerülők szanatóriuma Budapest. Budapestről jelentik: Az állami munkakerülők hivatal igazgatója, Koiss Géza memorandumot intézett a népjóléti miniszterhez, melyben javasolja, hogy a nótórius munkakerülők részére munkaszanatóriumot állíttassanak fel, ahol az értelmetlen toloncolás, bebörtönzés helyett dologra szoktatnák őket. A tudományos alapossgal kidolgozott memorandum nagy feltűnést keltett s valószínű, hogy a miniszterium elfogadja az ajánlatot.

LEGUJABB

Lepadatu minisztert mélyen meghatotta Boromissza szatmári püspök halála

Mayer János a legbiztosabb utódjelölt

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Boromissza Tibor szatmári püspök halálának híre a bukaresti hivatalos körökben mély hatást keltett. Főképp Lepadatu kultuszminiszterre volt hatással a püspök halála, akinek régi tisztelője volt. A miniszter kiküldte Pacliseanut, a kultuszminiszterium kisebbségi ügyosztályának vezérigazgatóját, hogy a kormányt a temetésen képviselje és adjon kifejezést a kormány részvétnének.

Boromisszának legbiztosabb utódjelöltjének Bukarestben is Mayert Jánost tekintik.

A Monitorul Oficial mai száma közli az aradi községi tanács feloszlását

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Monitorul Oficial ma megjelent száma közli azt a belügyminiszteri rendeletet, a mely elrendeli az aradi községi tanács feloszlását. A rendelet Robu Jánost nevezi ki primárnak.

Mussolini Nobilet táviratilag Rómába rendelte

Róma. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mussolini ma Nobile tábornokot táviratilag utasította, hogy hagyja el Kingsbayt és haldéktalanul utazzon Rómába.

A Viglieri csoport egyik megőrült tagja rohamában nekivágott a jégmezőnek és a biztos pusztulásba rohant.

210 halottja van az amerikai hóhullámnak

Newyork. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az amerikai hőségnek eddig 210 halottja van.

A Daily Mail és a romániai lőszerszállítás

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Daily Mail ma hosszú cikkben foglalkozik a szerződéssel, melyet Románia kötött a Skoda-művekkel. A lap aggodalmát fejezi ki, hogy a Skoda-gyár negyven éves monopoliomot kapott, mert ez valószínűvé teszi, hogy Skodaék Bukarestben lőszergyárat fognak felállítani. A lap szerint a municiószállítás ténye ellentétben áll Hoppe cseh tábornok minapi beszédével, mely azt hangoztatta, hogy Csehszlovákia is teljesen leszerel. Ez a szerződés a béke veszedelmét jelenti.

Egy hónapi fogházra és ötezer lej pénzbüntetésre ítélték Giurgiu János kolozsvári ügyvédet

Nagyvárad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nagyváradi törvényszék tegnap hosszú tárgyalás után hirdette ki az ítéletet Giurgiu János kolozsvári ügyvéd perében, aki ellen Filipescu bíró rágalmazás miatt tett feljelentést, mert az ügyvéd azt állította róla, hogy a Schultze-tárgyalás egész tartama alatt aludt és olvasott. A védők beszédei, majd Giurgiu és Filipescu felszólalásai után a bíróság visszavonult, és rövidesen kihirdette az ítéletet, amelyben Giurgiu János dr-t nyilvános rágalmazás vétségében bűnösnek mondotta ki, ezért egy hónapi elzárásra, ötezer lej pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztették. A vád is, a védelem is felebbezést jeletett be az ítélet ellen.

— Rablótámadás egy ügyvédi irodában. Benke Gábor lakatos annak közlésére kért fel, hogy tegnap számunkban megjelent híre vonatkozólag a következő kiegészítést közöljük: Ő átadott Jeney dr. ügyvédnek 11.500 lejt és amikor a nyugtákat kapta, akkor a másik kezével egyszer öklével fejbe vágta. A pénz Jeneynél maradt, a házkutatás során megtalált 5740 lej a vasmunkás csoport pénze volt, mit az ügyészségen vissza is adtak neki. Fentti állításait Benke két tanuval igazolja.

A gyorsasági versenyek abroncs próbák! Ahhoz a sok győzelemhez, melyet Continental kerékpár gumik 1927-ben arattak, tartoznak: a tartamverseny — világbajnokság, a sváci versenyek, a repülőversenyek bajnoksága. — Romániai vezérképvislet: „CAU-

CIUCUL-CONTINENTAL" S. A. R. București. Calea Victoriei 103.

Continental

— Ítéletet hoztak az aradi vasutasok monstre pörében. Aradról jelentik. A mai napon hozott ítéletet az aradi törvényszék 3. számú tanácsa az aradi vasutasok monstre pörében. Tizenkét vasuti tisztviselő állt a vádlottak padján, akiket azzal vádoltak, hogy két évvel ezelőtt több millióval megkárosították az államot. A két fővádlottat Nyári Ferencet és Szentiványit kettő, illetve két és fél évi börtönre, a többiek három hónaptól másfél évig terjedő fogház büntetéssel sújtotta a törvényszék és csupán egy vádlottat mentett fel. A szabadságvesztésen kívül kötelezi a vádlottakat kilencszázezer lej kártérítésre is.

— Revolveres merénylet egy fascista ünnepélyen. Luxemburgból jelentik: Niedernkornban az olasz faszisták tornaünnepélyt rendeztek, melyen a Franciaországban élő olasz emigránsok hatalmas tüntetést rendeztek, majd ismeretlen tettesek több revolverlövést adtak le a sportpálya felé. Egy tornatanár és két tornász homlokukon életveszélyesen megsebesültek.

— Szétronsolta a kalapács az erőművész fejét. Debrecenből jelentik: A debreceni cirkuszban Benjámín Márton erőművész produkálta erőmutatványait. Egy százharminc-négy kilós üllőt helyezett mellére s a közönség köréből két kovács legény egy vasdarabot vert szét az üllőn. A mutatvány közben velőtrázó ordítás hallatszott. Az egyik kovács legény hatalmas vaskalapácsa levált a nyeléről és az erőművész fejére zuhant. A szétronsolt fejű Benjámint életveszélyes állapotban szállították kórházba.

— A prágai vörösnap kudarcá miatt lemond a cseh kommunistapárt vezetősége. Pragából jelentik: Mint ismeretes, a cseh kommunisták július 6-án nagy demonstrációt akartak rendezni, mely azonban nem sikerült. A kommunistapárt vezetősége emiatt nagy gyűlésre gyűlt össze tegnap a parlament klubhelyiségben, hol megtárgyalták a vörösnap kudarcának ügyét. A gyűlésről nem szivárgott ki semmi hír, annyit azonban bizonyosra vesznek benfentes körök, hogy az egész vezetőség lemond.

* Árlejtés elhalasztás. A csikdánfalvi templom építésének folyó évi július 15-ére hirdetett árlejtése július 29-ére halasztott. Egyháztanács.

* A hidvégi református egyház ünnepe. A hidvégi reformátusok nagy áldozattal kijavították templomukat, ujrafedették annak tornyot, megjavították orgonáikat, beszerettek egy új harangot és mindezek felszentelési ünnepét július hó 15-én, vasárnap tartják meg. Az ünneplő egyházközönség ezután is tisztelettel meghívja az egész nap tartó ünnepre az érdeklődőket, szomszéd egyházakat, különösen a lelkészeket, tanárokat, tanítókat, énekevezéreket, gondnokokat és a presbitereket.

— Huszéves találkozó. Meleg és boldog találkozója volt az egykori brassói magyar állami főreáliskola ama növendékeinek, akik ebben az intézetben husz évvel ezelőtt tettek érettségi vizsgát. A tíz egykori tanuló közül három meghalt, Schiel János brassói gépgyáros és Siegens János pedig akadályozva voltak a megjelenésben. A találkozón, mely a Koronában rendezett vacsora vidám hangulatában folyt le, résztvettek: Bernhardt Albert, az Erdélyi Ált. Biztosítótársaság brassói fiókjának helyettes vezértitkára, Forkert Frigyes, a brassói gázgyár igazgatója, Gyenge János megyesi gyáros, dr. Handras Achilles brassói ügyvéd, Olajos János esztergomi állami főgimnáziumi tanár és Elges megyesi mérnök, vállalkozó, hosszabb időn át iskola-társuk, valamennyien feleségeikkel. Az egykori tanári kart a találkozón egyedül Halász Gyula képviselte, akit dr. Handras Achilles meglepetéssel üdvözölt, s aki sorsát a Rodostóban egyedül maradt Mikeséhez hasonlítva, meglepetéssel üdvözöltte az egykori kedves tanítványokat. A társaság másnap Szinajába rándult ki és este Forkert Frigyes vendégszerető házában élvezte tovább a huszéves találkozó örömeit.

A kiviteli tilalmak elleni küzdelem. Genfi jelentés szerint az az egyezmény, amely a külkereskedelemben terén fennálló korlátozások megszüntetése érdekében hoztak s amelyet tizenhét állam írt alá, azonnal életbelép, mielőtt az egyezmény ratifikálása az egyes államokban megtörténik.

— Kigyuladt a temető. Budapestről jelentik: A budapesti központi tűzoltósághoz tegnap az a jelentés érkezett, hogy mozdony szikrától kigyuladt a kerepesi-úti temető. A jelentésre azonnal kivonult három kerületi tűzoltósága, hogy megfékezzék a tüzet, amely úgy keletkezett, hogy szokás szerint meggyújtották az összehordott száraz koszorúkat. A tüzet a szél végig seprte a sírok között, úgy hogy másfél holdon a fák, bokrok és a koszorúk összeégtek.

— A világháború marsalljait Napoleon mellé temetik. Párlsból jelentik: A hadügyi bizottság elfogadta azt a javaslatot, hogy a világháború marsalljait Napoleon mellé temessék az Invalidusok dómjába, ahol a császár a főoltár alatt levő sírboltban nyugszik. Erre a tiszteletre a hadügyi bizottság határozatának értelmében Joffre, Franchet D'Esperay, Foch, Fayot, Liautay és Petain jogosultak.

SPORT

♦ Marathoni verseny. Mint megírtuk, a második marathoni versenyt, a brassói MTE rendezte vasárnap, július 15-én délután. Ezen a versenyen akarja megdönteni Gál Lajos Cristescu kapitány tavalyi első rekordját, ami a munkásatléta jelenlegi kitűnő formáját tekintve, valószínűnek látszik. A verseny utvonala nagyjában ugyanaz lesz, mint a tavalyi volt. Indulás az Olympia pályáról párszori körülszaladás után. Utvonala: Hosszu-utca, Botfalusi cukorgyár, Botfalu Szászhermány, Szentpéter, Vasut-utca, Árvaház-utca, cél az Olympia pályán. A versenyre benevezéseket az indulás percéig Pongrácz elnök fogad el (Szabómunkások Szövetkezete) Kapu-utca 45.

♦ Tizennégy új magyar futballtréner. Budapestről jelentik: Tegnap vizsgáztak az OTT által rendezett futballtréneri tanfolyam hallgatói, akik közül tizennégyen kaptak oklevelet: Bányai, Blum Zoltán, Cserny, Doboczky, Erbstein, Faragó, Hegyi Mátyás, Kovács dr., Kőszegi, Nagy Feri, Nagy Józsa, Pozsonyi, Révész és Wilhelm.

♦ A HTV. vasárnap a BMTE-vel átszik. A szebeni kerület legjobb csapata, a HTV., melynek elsőrangú játékát több ízben volt alkalomunk látni, vasárnap a brassói munkáscsapat vendége lesz. A mérkőzést az Olympia pályán fogják lejátszani, s hisszük, hogy a brassóiak legutóbbi mérkőzésükön mutatott játékkal helyreütköznek a szebeni csorbát.

SZÍNHÁZ

Hefi műsor:

Szerda: Csattan a csók! (Operett-ujdonság másodszor, Sorozatszám 49.)

Csütörtök: Zenebona. (A legfrissebb jazzoperett ujdonság. Budapest legragyogóbb színházi szenzációja. Esti előadás mozihelyi árakkal. A legdrágább jegy az első sorban 50 lej. A többi jegynek az ára: 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 50.)

Péntek: Aranyhattyú. (Operett-ujdonság. Mozi-helyi árakkal. Helyi árak: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 51.)

Szombat délután négy órakor: Aladár nem szamár. (Gyermek-előadás 50, 20 és 10 lejes helyi árakkal. Sorozatszám 52.)

Szombat este 8 és fél órakor: Nagy bucsu Kabaré. „Samu.” „Buczkóné leánykérőben” stb. Tréfák, magánszámok, ének, táncok, Sorsolás a színpadon rendkívül sok értékes nyerménytárggyal. Kisorsoltatik 25 üveg valódi Palugyai pezsgő. Disztes fényképalbum a Magyar Színház összes tagjainak autogrammos arcképével. 50 darab belépő egy a vasárnap esti bucsuelőadásra. stb., stb. Sorsjegy nincs. Mindenkinél a belépő jegye a sorsjegy. Rendes esti helyi árak. Szelvény-jegyek érvényesek s résztvesznek a sorsolásban. Sorozatszám 53.)

Vasárnap délután 4 órakor: Akácfavirág. (Utolsó délutáni operett előadás. Mérsékelt helyi árakkal. Sorozatszám 54.)

Vasárnap este 8 és fél órakor: „Erdészleány.” (Az idei évad utolsó előadása. Az egész operettársulat bucsuja. Az I. felvonás után a nézőközönség között disztes fényképalbumokat sorsolnak ki a magyar színház művészeinek autogrammos arcképeivel. Sorsjegy nincs. A belépőjegy egyúttal sorsjegy. Szelvény-jegyek érvényesek és résztvesznek a sorsolásban! Rendes helyi árakkal. Sorozatszám 55.)

A Csattan a csók, André Barde operetteje a színházi szezonnak mindenképpen utolsó ujdonsága. Sovány és érdektelen meséje át meg át van szöve olyan ötletekkel és helyzetekkel, melyektől még az Apolló vörös falai is elpiroztak. Az izléstelen erotikának a Charleston-örület paródiája, melyet stilszerű, szellemes zene kísért, adott némi tetszetős, vidám divatszint. A szereplők közül senkinek sem volt valamirevaló szerepe és Kolbay Ildikó, Kőszegi Margit, Mende Klári, Miklóssy Margit, Czopán Flóra, László Andor, Fülöp Sándor, Ihász Aladár legjobb akaratával sem tudtak méltóképpen érvényesülni. A legnagyobb sikere kétségtelenül Mende Klárinak volt, akinek alkalma nyílt combjait nyílt színen az emberi láb végéig határáig mutogatni. Örömmel állapítható meg, hogy a szépség és közönség ezeket a látványos és épületes jeleneteket fogadta a legzajosabb tetszéssel.

Csütörtökön és pénteken este: Mozi-helyi árak esti előadások. Hallatlanul és példátlanul olcsó árakon mehet a közönség színházba csütörtökön és pénteken este. A jegyek árai még a mozi-helyi áraknál is olcsóbbak: A legdrágább hely a földszinti zsölye első sorában 50 lej. A többi jegyek árai: 40, 30, 20 és 10 lej. Csütörtökön este a legszenzációsabb dzsessz-operett-ujdonság, a „Zenebona” kerül színre, pénteken este pedig az idei évad óriási hatású operett-ujdonságát, az „Aranyhattyú”-t adják. Ennek a két előadásnak a jegyeiről tanácsos jóelőre gondoskodni.

Kabaré-előadás sorsolással, sorsjegyek nélkül. A szombati este sikáig emlékeztetés marad: Gazdag és változatos kabaré-előadást rendez az Apollóban a kolozsvári színtársulat. Új egyfelvonásos vígjátékok, tréfák, magánszámok, ének és táncok fogják a közönséget szórakoztatni. A kabaré-előadás attrakciója a sorsolás lesz. Körülbelül 50 értékes díj kerül kisorsolásra. Többek között 25 üveg valódi Palugyai pezsgő, 5 drb. disztes fényképalbum, a kolozsvári színház művészeinek autogrammos arcképével. Husz darab belépőjegy a vasárnap esti bucsuelőadásra stb. stb. Egész este minden pillanatban más-más meglepetésben lesz része a közönségnek. Sorsjegy nincs. Mindenki azzal, hogy megváltja a szombat esti kabaréja a jegyét, már résztvesz a sorsolásban, s a nyermény-tárgyakat ott nyomban át is veheti mindenki. Rendes helyi árak. Szelvény-jegyek érvényesek és résztvesznek a sorsolásban.

Bucsuelőadás vasárnap este: „Erdészleány” A kolozsvári magyar színház évadjának utolsó előadása vasárnap este lesz. A legszebb, legpoétikusabb operett, az „Erdészleány” fog a bucsuestén színrekerülni, a címszerepben Kolbay Ildikóval.

Primăria Municipiului Braşov

Nr. 13164—1928.

Arlejtési hirdetmény

A városi folyó ipari munkálatok, u. m. a föld-, kőműves-, ács-, födelezési-, asztalos-, lakatos-, bádogos-, fűvelés-, mázó- és kövező munkálatoknak egy évre való kiadása (1929 március 31-éig) céljából a nyilvános számvitelről szóló törvény 72—83 cikkei alapján **1. 6. augusztus hó 1-én délután 9—11 órakor** a városi gazdasági hivatalban írásbeli, nyilvános ajánlati tárgyalás tartatik.

Az érdeklődők felhivatnak, hogy lepecsételt bélyegzett, valamint az előírt bányapénzzel és az illető árjegyzékkel ellátott ajánlataikat a fentnevezett időpontban a városi gazdasági hivatalban nyújtsák át. A közelebbi feltételek az árlejtés napjáig a városi mérnöki hivatalban betekinthetők.

Csak olyan ajánlattevők jöhetnek figyelembe, akik a munkák kiviteléhez a törvény által előírt műveléssel bírnak.

Braşov, la 6 Iulie 1928.

p. Primar: **Dr. V. Ziske** m. p. 7251 p. Secretar General: **Heriel** m. p.

„Albina” takaré- és hitelintézet, Sibiu.

Szükséges tájékoztatás

Egy újabbkeletű brailai biztosító bank, ugynevezett „Albina” vagyis „Albina Biztosító”, több erdélyi városban és többnyire ahol nekünk is fiókaink vannak, ügynökségeket létesített.

A n. é. közönség érdekében is azon felvilágosítással szolgálunk, hogy ezen társaság nem a mi intézetünk alapítása és semmiféle összeköttetése nincs velünk.

Kötelességünknek tartjuk ezen felvilágosítással szolgálni már csak azért is, hogy az „Albina” név leple alatt esetleges elkövetendő visszaélések eleve megátoltatassanak.

Egyben kérjük a n. é. közönséget szíveskedni közölni velünk mindazon eseteket, melyekben tudomással bír arról, hogy az „Albina Biztosító” közvegyen megbízottainak adták ki magukat, csak hogy a közönséget belekényserítsék biztosítás kötésbe.

A vegett kérjük ezt, hogy nevezett társaság ellen a keltő eljárást idejében megtehessek.

Az „Albina” takaré- és hitelintézet, Sibiu, Igazgatósága.

**NEM butorkereskedő
NEM butorgyár
NEM asztalosmester**

hanem

lakásberendező

(Innearchitektúr)

**Tervezünk és készítünk
a kor szellemének
megfelelő stílusok-
ban lakás, üzlet,
bank, szálloda
stb. berendé-
zéseket**

**BUREAU
RINGLER - JEDDY**
Iparművészeti telep
TÂRGU-MUREŞ
(Marosvásárhely).

2905

Uj ÜZLET

WEISZ-MIHÁLY-UTCA 11

Francia gummi-lúzó, háskötők, melltartók, harisnyák, csipkék, övek és csaták, vásznak, pamutok, diszek, kézimunka hozzávalók stb. stb.

**Óriási választék
Bámulatos árak**

KÖZGAZDASÁG

Stokholmban másként küzd a román kormány a kétszeres adóztatás ellen, mint idehaza

Amit a jobbkez ad, azt azonnal visszaveszi a bal — Egy kis törvénysértésért nem megyünk a szomszédba — Hogy csalogatja be a kormány a külföldi tőkét?

Régi román államférfiúi erény, hogy a külföldön lehetőleg a legelső sorban kell tündökölni, amikor valamilyen szék elvnek a kimondásáról, megszavazásáról, helyesléséről van szó. Ebben a liberális szakemberek mindig nagy emberek voltak. Idehaza megvalósítani az elveket, — ez már egészen más valami. A román illetékes körök ebben is mindig nagyok voltak.

Például Stockholmban a nemzetközi gazdasági tanácskozáson, amelyet a kétszeres adóztatás kérdésében tartottak meg, Románia élénken helyeselt és kifejtette, hogy nincs semmi, ami jobban megakadályozná a nemzetek gazdasági együttműködését, mint a kétszeres adóztatás, amikor ugyanis arról a bizonyos adózó rókáról mindegyik állam egy-egy külön bőrt akar lehuzni. S Genfben ugyanígy harsogtak helyeslést kiküldötteink, amikor arról folyt a tanácskozás, hogy le kell rombolni azokat a rettentő vámfalakat, kiviteli, behozatali korlátoztatásokat, amelyek az államokat egymástól elzárják. Ugyanígy fogadják el Vintila képviselői a külföldön fentartás nélkül a szociális intézkedések bármilyen előrehaladott formáját, — sőt nekik alapján véve semmi sem eléggé előrehaladott és a fejlődés tempója sohasem eléggé gyors.

Ezek vagyunk mi, amikor külföldön kell képviselni a román felvilágosodottságot. Idehaza azonban megvallhatjuk, hogy egy kissé másként festünk. Ha már magunk közt beszélgetünk, nincs ezen semmi restellni való.

Például itt van ez a stockholmi határozat, a kétszeres adóztatások megszüntetéséről. A nemzetközi kereskedelmi kamarának romániai tagozata éppen most terjedelmes emlékiratot dolgozott ki ennek a tételnek az alátámasztására és ebben ellentmondást nem tűrő érvekkel foglal állást amellett, hogy a határozatot valóban végre kell hajtani. A bukaresti román lapoknak ez a jólsikerült előterjesztés a mostani nehéz napokban egyik legkedvesebb csemegéjüket szolgáltatatta: végre valami, aminek őszintén lehet örülni.

Azonban a dolog nincsen egészen rendben. Mert ha egy kicsit megnézzük a romániai adótörvények rendszerét akkor rájövünk arra, hogy ebben az esetben is más az elmélet, mint a gyakorlat. Viszont az kétségtelen, hogy maga a román pénzügyminiszter is állandóan foglalkozik ezzel a súlyos problémával és a következő eredményekkel ejti ámulatba az ország érdekelt adófizetőit.

Először is az 1923 évi egyenes adótörvényben kimondja a legridegebb kétszeres adóztatást, mert megállapítja, hogy a külföldi és belöldi tőke között semmiféle különbség nincs tőkekamatadó tekintetében, azaz a külföldi eredetű tőke, amely saját hazájában egyszer már tőkekamat adó alá esik, itt nem mentes a tőkekamat adó alól.

A gyakorlat rájött arra, hogy ez az elv tarthatatlan, és a pénzügyminiszter egy szép nap a törvényt a végrehajtási utasítás 51 szakaszához fűzött rendelkezéssel hatályon kívül helyezte, kimondván, hogy a tőkekamat adó alól való mentességet mégis megadja a külföldi tőkét után fizetett kamatok számára, s felhatalmazza az adókievítő bizottságokat arra, hogy ezt a rendelkezést alkalmazzák.

A gyakorlati élet lassanként erre az alapra helyezkedett és úgy látszott, mintha legalább ebben az egy tekintetben nem lenne nehézség a külföldi tőke behozatala előtt. Az hogy a közben elkövetett törvénysértésért az érdekeltség nem tiltakozott, természetesen: ez a parlament feladata volna, s nem az adózó polgáré.

A kormány azonban megsokallotta ezt a természetes és magától értetődő állapotot és újabb rendelkezést bocsátott ki, amelyben a következő részletek foglaltaknak:

A külföldi tőkét után fizetendő kamatok csak abban az esetben mentesíthetők a tőke-

kamat adó alól, ha a tőke is, a kamat is idegen valutában van kikötve. És azt mindenki tudja nálunk, hogy az idegen valutában való hitelműveleteknek csaknem legyőzhetetlen akadályai vannak Romániában, — nyilván nem a kormány tudtán kívül.

Továbbá a kamatoknak csak az a része esik ez alá a mentesítés alá, amely tíz százalékot nem halad meg. Mint az újabb rendelkezés mondja: „tíz százalékon felül minden kamat adóköteles, az adós kötelezve van arra, hogy a kamatból az adót levonja és beszolgáltatassa... és ez nem lesz a törvény 31 szakaszának 2 bekezdésében elismert kiadás gyanánt levonható.” A rendelet tehát ebben a pontjában újabb törvénysértést követ el, mert egy törvényes jogot helyez hatályon kívül, ebben az esetben az adózó kárára.

Kimondja még az újabb rendelet azt, hogy a kamatnak nemcsak idegen valutában kell fizettetnie, hanem külföldön kell annak folyósíttatnia is; ez tehát azt jelenti, hogy csak kivételes esetekben fordulhat ez elő, mert a külföldi tőkével közvetlen üzleti összeköttetést csak a legkritikább esetben s csak a legnagyobb vállalatok létesíthetnek.

Végül, hogy a dolog sehogyan se mehessen olyan simán, mint eddig, a miniszter megvonja azt az előbbi felhatalmazást, amelyet az adókievítő bizottságoknak adott és elrendeli, hogy a mentességet csak a miniszter maga adhatja meg, megfelelő vizsgálat és mérlegelés után. Az iratok minden egyes esetben hozzáterjesztendők fel; aki erre a mentességre igényt tart, köteles a hitel felvételétől számított két hónap alatt beadni valamennyi okmányt és kérvényt, aki pedig a most élvezett kedvezményt meg akarja hosszabbítani, az köteles augusztus 1-ig újabb kérvényt beadni, de viszont az új rendelkezésnek nincs visszamenő hatálya, és legfeljebb csak az idei január 1-től kezdve érvényesíthető.

S mindezt jónak látja a kormány akkor, amikor az egész világot körülkönyörgi azért, hogy mentse meg a lejt, amelyet ő tönkretett és hogy segítsenek az országon, amelyet eddig a „prin noi insine” elv áthághatatlan falával maga épített körül s maga kapcsolt ki a nemzetek közösségéből.

Azonban semmi kétségünk benne, hogy a román kamara állásfoglalása a kétszeres adóztatás megszüntetése tárgyában az egész világon osztatlan tetszésben fog részesülni, csak éppen a külföldi tőke lesz az amely majd olyan helyeket keres magának, ahol kevesebb elméleti bölcseséggel és több gyakorlati megértéssel kezelik a nemzetek közös munkájának ügyeit.

Kína gazdasági berendezkedése. Londoni távirat szerint a kínai bankároknak és kereskedőknek az a kongresszusa, amelyet Sanghaiban tartottak, 500 millió ezüstdolláros kölcsön kibocsátását határozta el az ország hadi állapotainak megszüntetése céljából. A hadsereg létszámát 500.000 főre apasztják. A kongresszus elhatározta azt is, hogy központi jegybankot szervez, amelyen kívül egyáltalában semmiféle banknak sem lesz joga ahhoz, hogy kinyit bankjegyeket kibocsásson.

A Bácskában jó a termés. Belgrádból azt jelentik, hogy a Bácskában, amelyet most Vajdaságnak hívnak, az aratás megkezdődött s a termés igen jó. Becslés szerint tízezer vaggonnyi terményt lehet majd innen külföldre szállítani. A cukorrépa hozama szintén igen jónak ígérkezik.

Halló! Erdélyiek Bukarestben! Halló! Grand Restaurant: Caffe Parcul Otelesanu Bu.arest, Str. Matei Mi. (Teatrul National mellett.) Lufidonos: BOHM BANDI és Társa Transilvani. ut. r. m. Pontes és gyors kiszolgálás. Erdélyi falvakok. Esténként Halász Lajos hírneves erdélyi cigányprímás és zenekara hangversenyez.

Művészasszony

Irta: Sz. Solymos Bea (49)

A Moulin Rouge után a Maxime következett s miután sok pénzt elverték, s a pezsgő is a fejükbe szállt, párosával megindultak gyalogszerrel hazájuk a Quartier Latin felé, hol egy kis kávéházban józanodtak a feketék sorozata mellett.

A hosszú Binét úgy be volt rugva, hogy a festőnek kellett támogatni. Nagy felhevülésben Jeant nézte Elvirának és nagy érzékenykedéssel a festő kezét csókolgatta, majd a Boulevard St. Michel sarkán a nyakába borult és megcsókolta a feje bubját.

Persze ezen mindannyian jól mulattak, végül a vörös tanárt közepre fogták, közből egy lány, egy fiú és a legujabb táncleány, utóbb egymásután kékvakot lejtve, hangos kurjantatással a St. Jaques templomáig értek. A sok lump diákot látott Quartier Latin-beli lámpák pedig olyan elnézően öreges pártfogással pislogtak.

Jean a festő ugyan egyszer megcélozta az egyiket egy kavicsal — de idejekorán megugrott a posztoló rendőr elől.

Dalmát kísérték haza először, ezután Elvirát, végül Sophie-t. A tanár is hazabukdácsolt.

Azután a két jóbarát a festő; és a szobrász még egy kis hajnali snapszólásra egy barba betértek. A magas hokkedlikon trónoló éjjeli pillangók már a bar ajtajában észrevették a két jóképű fiút és abszintos poharaikat feléjük köszöntve szűröcsölték. Az egyik utcai kosztümben volt a másik szinpadai maskarában és a legtöbbje holt részegen vastagon kifestett ajkakkal kínálgatta magát, tolakodón asztalhoz ülve.

De a szobrász nem vett észre senkit. Olyan volt, mint egy alvajáró. Folyton a magyar lány szépségéről beszélt, aki egészen megbabonázta őt.

Még barátja előtt is a legnagyobb tisztelet hangján, szinte imádattal emlékezett meg Dalmáról, ki megígérte, hogy másnap meglátogatja őt a műtermében.

Izgatottan várta a lányt. Dalma a jelzett időben meg is érkezett és Paul a Convention földalatti megállójánál izgatottan várt rá s ottan műtermébe kísérté.

Dalma nagyon meg volt hatódva, és lepetve a sok csodás művészi erőt kifejező szobortól, a fiú pedig szinte magába szivta az egész leányt.

Kedves régi szamovárjában már párolgott a tea és egy izléses kis asztalkán kettőre gondosan meg volt terítve.

Szendvicsek, felvágottak, sütemények kínálkoztak egy szép ezüst tálon. Remegő kézzel eszakitte a fiú Dalma kalapját, eltette keztyűjét, mintha egy istennő szolgálna ki, mi közben nagy lelkes szemét egy percre nem vette le róla.

A teát ügyesen kiosztotta és kedvesen kínálta az odakészített ételeket.

Dalma régen nem érezte magát ilyen otthonosan. Teázás közben körülnézett. Akkor vette csak észre a kevés, de ritka értékű birodarabokat, drága terítéket és a pár izléses divanpárnát. A tágas műteremben egy kis csigalepcső vezetett fel a kanzatra, ahol a gép-szes zsákok szobrász eszközök, mosdó és főző edények állottak.

Nem volt ott pompa, csak izlés és szív. barátságosság és művészet, melyet megnyugtató egyszerű keret foglalt egybe, — gazdájának az egyénisége.

Kedves elbeszélgetés után Dalma végre bucsut vett és a szobrász az ujjá hegyét is alig merte megérinteni.

Még szeretett volna maradni a lány, de későre járt. Visszafordult, hogy egy virágot vegyen ki magának az egyik vázából. A szobrász zavartan dadogta, hogy reá gondolva, tette azokat a vázába, de elfelejtette meglepetésében oda adni.

Dalma újból meleg kézszorítása felbátorította és bucsuzásnál hosszasan nézett a sötét szempár az ibolya szemekbe.

Mindketten ezzel a nézéssel feküdtek aznap le. — De alig virradt, már látni vágytak egymást.

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETESEK

Egy szó ára: 6 lej. Vastagabb betűvel 12 lej. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lej

Ugyanazon szövegi apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. - Csak válaszleveggyel felszerelt kérdésközlőkre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tiz-azavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette

Vétel — eladás

Fiat autóbussz 16 személyes iókarban eladó. Üzemben megtekinthető Weszelowsky és Simonnál Tg.-Mureşen. 7244

Egy 24 es gattert keresek megvételre. Bővebbet Pokorny, Hosszu-u. 224

Fürdők részére legjobb beszerzési forrás! Naponta friss teavaj, sajt különlegességek, szalámi, kaskavál, továbbá csokoládék, cukorkák csemegék, eredeti gyári ájak mellett Gál Béla kereskedőnél Braşov, Kapu-u. 61 E1541

Alig használt kettő vas-tengelyes hosszú szekér eladó. Közép-u 37, emelet 7254

Cséplésre bérbe keresek motort, gőzkazánt 1200-as cséplőhöz. Kozma Gábor Zabola. 7255

Olcsón eladó használt 14 literes pálinkafőző. — Tamás, Gyár-u. 115 E1596

Vasut-utca 45. sz. alatt egy jóforgalmu bogdga eladó. Értekezni Raktárház-utca, Szent András. E 1598

Egy új varrógép olcsón eladó. Székely, Hosszu-utca 94. E 1600

Szakícsnó kerestetik penzióba. Jelentkezni Kapu-utca 85, délután 2-3 7258

Keresek elárusítónőt lehetőleg négy polgári képzettséggel. Nyelvismerő előnyben. Luszti, Fekete utca 55. E 1604

Társat keresek egy jó forgalmu vasuti étteremhez. Értekezni lehet Govrik Trg.-Mureş Knöpfler, 6

Állást keres

Szerény igényű közepkorú özv. asszony, ki a betegápolásban is jártas, ajánlkozik egy 10 éves leánykájával az összes háztartási elvégzésére. Cim Kozák Lajos leveleivel özv. Kerekes Iósefnének Ujtsnád, jud. Ciuc. E 1530

Idegen diplomás gyógyszerész, kiszolgált katona olcsón elmegy bárhova Cim E 1573 sz. alatt a kiadóban.

Jómegjelenésű fiatalember román-magyar nyelvismerettel bármilyen bizalmi állást keres, kereskedelmi utazónak is elmenne. Cim E 1595 szám alatt a kiadóban.

Gépész nagy gyakorlattal jobb nyári cséplést keres. javítást vállal. — Cim E 1601 sz. alatt a kiadóban

Kiadó egy személyes külön bejárattal butorozott szoba Raktárház-utca 19 E 1602

Keresek 1-ére 1 szoba konyha, esetleg 2 szoba konyhás lakást istállóval. Cim E 1597 sz. alatt a kiadóban

Butorozott szoba 2 ágyval, villannyal, cserép-kályha 15 re kiadó. Rákma-u. 12. E 1599

Levelezés

Picikém könyörgök egy pár szót. Nem bírom tovább, régi szeretettel gondolok állandóan rád.

Szépen berendezett gazdaságom 100 hold szántó és 200 hold erdő vagyonom van Csinosnak mondanak és

komoly férfiak

közeledését óhajtom. — 28 éven felüli urak teljes című levelét „Szép otthon” jellegre a kiadóba kérem. 3010-3

Jómodu intelligens fiatal urhölgy barátságát keresem. Leveleket „Fiatalember” 7235 jellegre a kiadóba.

Vegyes

Elveszett egy női ridikül az Angyalos-gidófalvi uton Dr. Borbáthné fontos okmányával. Megtalálód adja le Besenyőn Dr. Borbáthnének, ahol Lei 500 jutalomban részesül. E 1590

Gazdasszonyok

ne fogadjanak el más csak a Krbekné-féle Háziukrászat című könyvet. Ara 40— lej. Kapható mindenütt.

Autó bőrzést, belső hu-zat kobel és oldalfalak készíteset szabott árak mellett vállalom. Szabó Árpád, Vár u. 44 E1585

A temesvári Heitler, az egész országban ismert bőrgarnitúra-festő

8 napig Brassóban dolgozik. — Egyszerű levelező-lap hívásra házhoz megyek. Kárpitosok engedményt éveznek. — Érdeklődők forduljanak bizalommal a Str. Curmatura B. No. 3 cím alatt Barabás Lajosnéhoz.

Lakás

Kiadó egy nagy köcsür mely megfelel bármilyen műhelynek vagy garázs-nak. Sükség esetén lakás-nak is. Forrás-u. 9 Ugyanott kocsi, hám, ló stb. eladó E 1569

Két intelligensebb fiatalember állandó lakást kaphat. Cim E 1542 szám alatt a kiadóban.

Szent Anna tónál turisták és családok részére szobák, hideg és meleg ételek kaphatók. 7102

Nyaralás: Tusnád Bál „Pap Villa”-ban olcsó, szép szobák. Csiksomlyón szép szobák kiadók özv. Pap tanárnéná. E 1527

Allást nyerhet

Tanuló mindhárom nyelvet beszélő, posztóüzletbe felvétetik Tellmann Vilmos és Társai 7223

Keresek egy önálló finom szűcsmunkára dolgozó szűcssegédet jó fizetés mellett. Cim 7232 sz. alatt a kiadóban.

Segéd csemege üzlethez azonnali belépésre felvétetik. Jelentkezni Appel, Szentjános-utca 17 Braşov. E1548

Kis iparvállalat keres szerény igényű mérnököt teljes ellátással. — Cim E 1567 sz. alatt a kiadóban.

Házvezetőt keresek falura, ki a háztartás minden ágában jártas. Cim Kiss Miklós Odoni (Éradony) E 1579

Perfekte Köchin gesucht. Anzufragen in der Sammel und Verkaufsstelle Rosenauer 19. 7257

Kellemetlen hajszálak kiirtása

ránok, szeplők, pattanások, radikális arc-hámlasztás, massage, összes szépséghibák szakértői kezelése — Olcsó bérlet.

„Stella” kozmetikai Intézet, Kapu-u. 44.

»TECHIRGHIOI« VILA »NEPTUN«

a tengerparton, az Eforia fürdő mellett, iszapfürdő, szép strand, elsőrendű berendezések és ellátás, hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők minden emeleten, étterem, cukrászda és társalgótermek Filtrált ivóvíz, jéggyár, hűtőberendezések és villanytelep. Készsoktató a penzió-vendégek részére rendelkezésre áll. Megnyílik június 1-én. Szobák megrendelhetők

Bucureşti 1, 84. Paris 4.

Pathé Frères Paris

Romániában alapított
1908-ban, Bucureşti,

Calea Victoriei 10.

Ertesíti a moztulajdonos urakat, hogy rak-tárán állandóan kaphatók: „Pathé” mozikészülékek, utolsó model — Eredeti „Pathé” alkatrészek és bármilyen más márkájú alkatrészek. Bármilyen rendszerű lámpához való szénrudak, elsőrendű minőség, gazdaságos használat. Speciális javító üzem. egyetlen romániai moziép-javító, ahol bármilyen márkájú gépet gyorsan és teljes szakavatottsággal javítanak.

Direkt szétküldés az egész országban!!

Felhívjuk a moztulajdonos urak figyelmét arra, hogy az országban nincsenek fiókjaink és lerakataink.

Övakodjanak utánzatoktól!!

Butorban Fischer neve márka

Mielőtt butorszármazékot beszo Fischer Albin rezné okvetlen tekintse meg: butorárúháza Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 6

Tüdőbetegek

fűzetet Oláh Károly plébános által feltalált csodahatású Antiphtysin államilag engedélyezett tüdőb-elleni gyógyszerrel. Fűzetet bárkinek díjmentesen küld az egyedüli készítő:

OSVATH gyógyszerár Tg.-MUREŞ.

A régi és közismert

„IDEAL” kávé lerakat. D. DANIELIAN

Királyi udvari szállító
Bucureşti, Strada Carol 37.
Telefon 47/70.

Fiók: Str. Sf. Nicolae Şelari 5.
(Lipscani mellett) Telefon 15/83.
Az egyetlen üzlet, ahol nagyban áron a legjobb minőségű kávé kapható.

W. D. „HANOMAG”

28-32 lóerős traktor benzin, petroleum és nyersolajüzemre Bosch magnesyújtással, beépített regulátorral és szíjtárcsával, háromvasu ekével.

Eredeti M.A.V. gólyóscsapágyas cséplőgéppel lóheretű készületek hosszule-járatu fizetési feltételek mellett kaphatók azonnali szállításra:

„INDUSTRIA” Kereskedelmi- és Ipari R. T.
TIMIŞOARA IV., Str. I. C. Brătianu 3. (Uri-utca)
Táviratok: Industria. Telefon 9-14-

Árjegyzék
ingyen és
bérmentve!